

"AVIONS BULTÉ ET C^o,"

Beste lezers,

bij deze wenst het bestuur van Berla (wat laattijdig) iedereen nog een gelukkig nieuwjaar. 2020 was door de corona pandemie in alle opzichten een uitzonderlijk en merkwaardig jaar. Nochtans zijn wij niet bij de pakken blijven zitten.

Nog net voor de eerste lockdown bezochten wij nog het prachtige Trainworld en bijhorende Paul Delvaux-tentoonstelling en dit onder de deskundige leiding van onze gids en bestuurslid Lucianus van Rompaey. We speelden het klaar om 5 tijdschriften en het boek "Bijdrage tot de geschiedenis van de rijkswachtbrigade Wolvertem 1838 - 2000" van Marc Gillisjans te laten verschijnen.

Maar daar bleef het niet bij. Onze betalende leden ontvingen gratis het boek en een bundel met zes verschillende wandelroutes die in het verleden door het gemeentebestuur werden uitgegeven.

Onze mensen van archivering zijn bezig met het verwerken van +/- 30.000 bidprentjes en doodsbriefjes alsook met het digitaliseren van duizenden foto's, dia's, films en eeuwenoude registers.

En last but not least hebben we samen met de mensen van de technische dienst al 2 volle vrachtwagens archief van de zolders van het Cultuurhuis naar onze nieuwe archiefruimte in het Administratief Centrum verhuisd. Waarvoor onze welgemeende dank aan het gemeentebestuur en de vele helpende handen.

Het grote werk gaat nu pas beginnen want de immense berg papier en boeken moet nu geregistreerd worden. Vrijwilligers om mee te werken aan al deze uitdagingen zijn dus meer dan welkom.

Een nieuw jaar betekent ook de hernieuwing van het lidgeld. Zeven jaar na de heropstart zijn de lidgelden nog steeds ongewijzigd gebleven: gewone leden betalen 20 € en steunende leden 40 €. Een vereniging als de onze kost nu eenmaal handenvol geld en kan niet verder zonder jullie steun.

In deze uitgave hebben onze auteurs weerom pareltjes over lokaal erfgoed geschreven met onder andere een artikel van Geert Deblieck die voor de eerste keer in ons tijdschrift publiceert.

Veel leesplezier en hopelijk kunnen we binnenkort elkaar terug in een veiliger wereld ontmoeten,

Jan Verbelen,
Voorzitter Berla.

Is erfgoed ook iets dat jij belangrijk en waardevol acht? Wil je ons een steuntje in de rug geven?

Wel, kom dan ook als lid bij onze kring en help ons de waardevolle zaken van gisteren door te geven aan allen die na ons komen...

Hoe?

GEWOON LID: stort € 20 op rekening BE80.7380.4197.7477 met vermelding van jouw email of jouw postadres of nog beter:

STEUNEND LID: stort € 40 op rekening BE80.7380.4197.7477 met vermelding van jouw email of jouw postadres.

En samen zorgen we dat ons gezamenlijk verleden niet vergeten zal worden.

Laat ons verleden niet verloren gaan !

Interesse voor erfgoed? En wil je graag wat meer weten over wat hier vroeger allemaal gebeurde en hoe er geleefd werd? Wel, dan zit je bij Berla aan het goede adres...

Er liepen heel wat projecten en de huidige covid-19-epidemie heeft ook daar zwaar op ingehakt...

Maar we proberen ons aan te passen: soms kunnen we met wat wijzigingen toch iets te organiseren, soms leggen we meer nadruk op bestaande activiteiten (*bijvoorbeeld ons tijdschrift*), soms proberen we iets nieuws op een veilige manier (*bijvoorbeeld de wandelgidsen en het gratis boek voor de leden*)... en ja, soms hebben we ook zaken jammer genoeg gewoonweg moeten uitstellen... Maar 2021 levert ons misschien nieuwe kansen.

Achter de schermen pogen we ook de dingen die minder zichtbaar zijn zo goed en zo kwaad als mogelijk te laten doorlopen: ons archief, de opzoekingen, het verzamelen van informatie bij mensen...

De nadruk is naar meer individuele inzet verschoven, maar ook die kan sterk geholpen en ondersteund worden door onze kring, zelfs (en misschien net nog wat meer) in deze tijden.

Wat is eigenlijk *jouw favoriete onderwerp* om eens onder handen te nemen? Want "erfgoed" is véél breder dan wat het op het eerste zicht lijkt... en elk nieuw interessegebied is een verrijking voor onze kennis.

Zoals vroeger al gezegd: **er bestaat geen "kleine" hulp: alle beetjes helpen** en verbeteren de situatie!

Interesse? Contacteer ons dan even op erfgoedberla@live.com

of via ons postadres **Brusselsesteenweg 44 bus 1 – 1860 Meise**
of spreek gewoon eens iemand van **onze bestuursleden** aan.

Maar je kan ons ook al een heleboel helpen door lid te worden !

Voor 2021 blijft het **lidgeld** net hetzelfde als de vorige jaren: **€ 20**.

Daarmee steun je ons al een heel eind en kunnen we beter zorgen dat wat hier vroeger reilde en zeilde ook voor de toekomst bewaard én gekend zal blijven.

Maar wil je ons een **bijkomend steuntje** in de rug geven?

Wel, wordt dan **steunend lid**: dat kost **€ 40**, maar betekent voor ons heel wat extra-ademruimte om voor de kennis van ons verleden te kunnen zorgen. En buiten het financiële ook een grote morele steun.

En we zetten traditioneel ieder jaar ook even die steunende leden persoonlijk in de bloemetjes in onze erelijst van gulle schenkers. In 2020 waren dat bijvoorbeeld (in alfabetische volgorde):

Paul Aerts, Urbain Ameryckx, Hedwig Begyn, Marcel Belgrado, Jan Bogaerts, Jan Buyens, Herwig Cornelis, Emiel De Boeck, Ellen De Clerck, Maurits De Clerck, Piet - Julia De Cuyper - Cornelissen, Lodewijk De Decker, Jan De Meuter, Paul De Ridder, Willem De Ridder, Roland De Schutter, Freddy De Wael - De Raes, Alex Geeroms, Jean-Pierre Gilson, Johan Grootaers, Thierry Humblet, Frans Kerremans, Willy Kerremans, Regina Moonens, Roger Moreau, Yvonne Olbrechts, Gust Saerens, Jan Saerens, Marie-Jeanne Thaelemans, Philippe Van Asten, Eric Van Baelen, Gerard Van Den Berg, Jef Van den Brande, Albert Van den Bruel, Raphael Van den Steen, Walter Vandeperre, Roeland Van Der Stighelen, Ann Van Dievoet, Paul Van Elewyck, Roger Van Keer, Lucianus Van Rompaey, Johan Van Schel - Mariën, Emiel Vareman, Dirk Verbelen, Jan Verbelen, Jef Verbesselt, Paul V., Karel Vinck, Michel - Martine Wallyn - Demaeght, Sofie Willems.

Toon dus jouw hart voor ons erfgoed en kom er in 2021 (opnieuw) bij.

Je kan het lidgeld (mocht je dat nog niet gedaan hebben) overmaken naar onze rekening

BE80-7380-4197-7477

Met in de **mededeling** jouw **e-mail-adres** (of, indien je dat niet hebt: jouw postadres).

Met al onze dank bij voorbaat !

EEN VLIEGTUIGFABRIEK IN WOLVERTEM

Marc Gillisjans
Dirk Verbelen (research)

Wie weet nog dat honderd jaar geleden in Wolvertem-centrum een heus constructie-atelier voor vliegtuigen stond? Midden in de Stationsstraat?

Met een klein vliegveldje vlakbij op de gronden waar nu het Administratief Centrum staat?

Dit is het verhaal van de "Avions Bulté", een ontwerper en bouwer die tussen de twee wereldoorlogen hier een vliegtuigindustrie probeerde op te starten...

Levensloop van de stichter

René Bulté was een weinig bekende Belgische ingenieur-constructeur, op 18.01.1898 in Couillet bij Charleroi geboren.

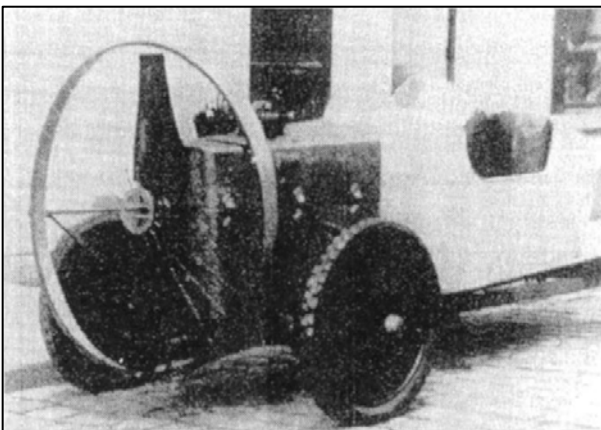
Hij verwierf het eerst uitgereikte diploma van technisch ingenieur in de luchtvaart aan de *Université du Travail* te Charleroi.

Nadien doet hij een stage bij de fabriek ACEC.

1920: hij is nu bij de 1ste luchtvaartgroep te Evere waar hij ook zijn dienstplicht vervult.

Hierna schakelde hij over naar de burgerlijke luchtvaart waar hij werkleider van de technische dienst werd en beëdigd deskundige voor controle van de proeven op motoren en materialen en de statische proeven van burgerlijke en militaire vliegtuigen in de laboratoria van SABCA.

Gedurende zijn vrije tijd maakte hij plannen voor een laboratoriumvliegtuig en past zijn uitvindingen ook toe voor een soort hovercraft en de constructie van een auto voortbewogen door een schroef.

De Bulté-auto met verstelbare trekschroef.

Oktober 1926: hij geeft zijn ontslag bij de technische dienst der luchtvaart en wordt technisch directeur bij de NV ZACCO (*Zeebrugge Aeronautical Construction Company*) met sociale zetel op het Madouplein te Brussel.

Hij is er de ontwerper van twee projecten: een éénmotorige transport-eendekker voor tien passagiers met een motor van 450 pk en een tweemotorig tweedekker watervliegtuig voor vier passagiers, de *Bulté Taxi*. Twee van de drie door Zacco gefabriceerde vliegtuigen werden doorgesluisd naar Sega vermits eerstgenoemde firma in 1933 op de fles ging.

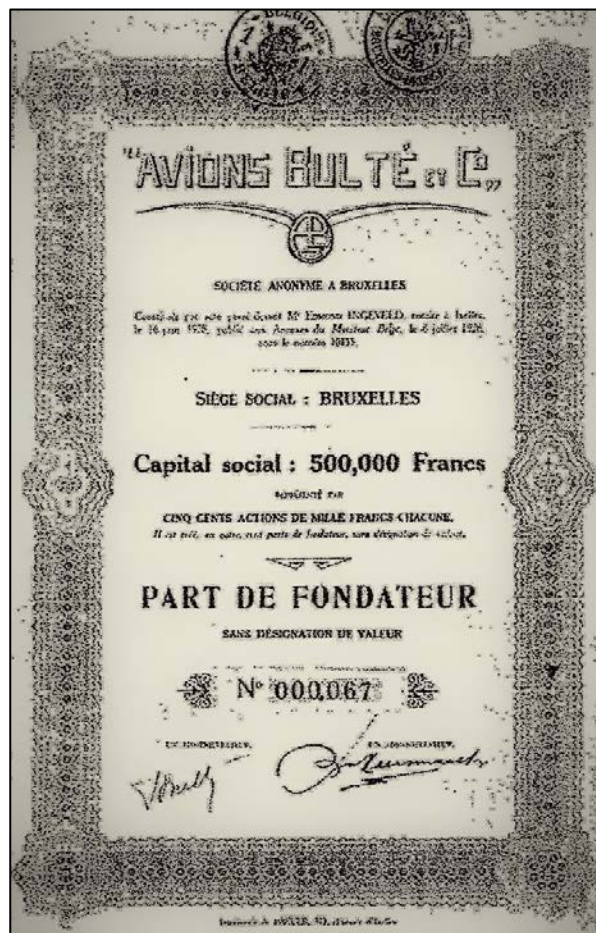
1927-1929: hij geeft avondcursussen aan de *Ecole des Arts et Métiers* te Brussel over auto-en vliegtuigmotoren en mechaniek.

1928: omdat hij de bedoeling heeft een vliegtuig te realiseren naar zijn eigen inzichten geeft hij bij Zacco zijn functie van technisch directeur op. Vervolgens richt hij zijn eigen maatschappij "*les Avions Bulté et Cie SA*" op waarvan hij afgevaardigd beheerder en technisch directeur is.¹

Jan Benedikt "Benoit"
De Keersmaecker

¹ De N.V. *Avions Bulté et Cie* werd op 16.06.1928 te Elsene voor notaris Edmond Ingeveld opgericht door Benoit De Keersmaecker, brouwer (160 aandelen en 34 stichtersaandelen), Jean Fondu, nijveraar (160 aandelen en 33 stichtersaandelen), René Bulté, luchtvaartingenieur (160 aandelen en 33 stichtersaandelen), Pierre François Herdies, handelaar (16 aandelen), Prosper Steppé, handelaar (2 aandelen), Ferdinand De Bontridder, fabrieksdirecteur (1 aandeel) en Arthur Lievens, handelaar (1 aandeel). Het kapitaal bedroeg 500.000 fr. verdeeld over 5.000 aandelen van 1.000 fr elk, plus 100 stichtersaandelen zonder nominale waarde. De sociale zetel was te Brussel op de Ieperlaan 80 gevestigd, terwijl de werkplaatsen en bureaus gelegen waren in de Statiestraat 10 te Wolvtem. De N.V. had als doel de aankoop, het vervaardigen, de verkoop, de studie en de plannen van alle vliegtuigen, watervliegtuigen inbegrepen (Belgische Staatsblad dd. 08.07.1928).

Een werkplaats wordt naast het gebouw van de brouwerij De Keersmaecker te Wolvtem ² gevonden en in deze ruimte beginnen Benoit De Keersmaecker ³, Jef Gillisjans, Alexander Bonaugure, Petrus De Baerdemaeker uit Meuzegem en meester Sengers, allen sterk geïnteresseerd in mechanica, aan de bouw van vliegtuigen.

Door de crisis van de dertiger jaren van vorige eeuw, de slechte monetaire toestand zowel in België als in het buitenland en het intrekken van staatstussenkomsten bij aankoop, stopt hij zijn geliefkoosde activiteit en treedt in dienst bij de *Minerva Motors* te Antwerpen met de functie van rekenaar en studietekenaar.

² Nu gekend onder de naam Sport Point in de Stationsstraat; de hangar bevond zich ongeveer op de plaats waar nu de overdekte binnenspeeltuin ligt.

³ Jan Benedikt De Keersmaecker alias "*Benoëkë Kèis*" was in 1906 met "*madame Hélène*", in het leven Marie Sophie Hélène Charlotte Justine Carlier, getrouwd. Ze woonden rechtover hun brouwerij in een statig herenhuis genaamd *het Kasteelken* waar nu de "residentie het Kasteel" wordt gebouwd.

Anno **1932** haalt hij zijn pilotenbrevet en in **1934-1936** vinden we hem terug in de hoedanigheid van fabricagehoofd bij *Lacab (Les Ateliers de Constructions Aéronautiques Belges)*.

In **1937** wordt de firma Bulté gedeeltelijk door vliegtuigbouwer Jef Guldentops overgenomen, die datzelfde jaar nog de samenwerking met Bulté stopzet.

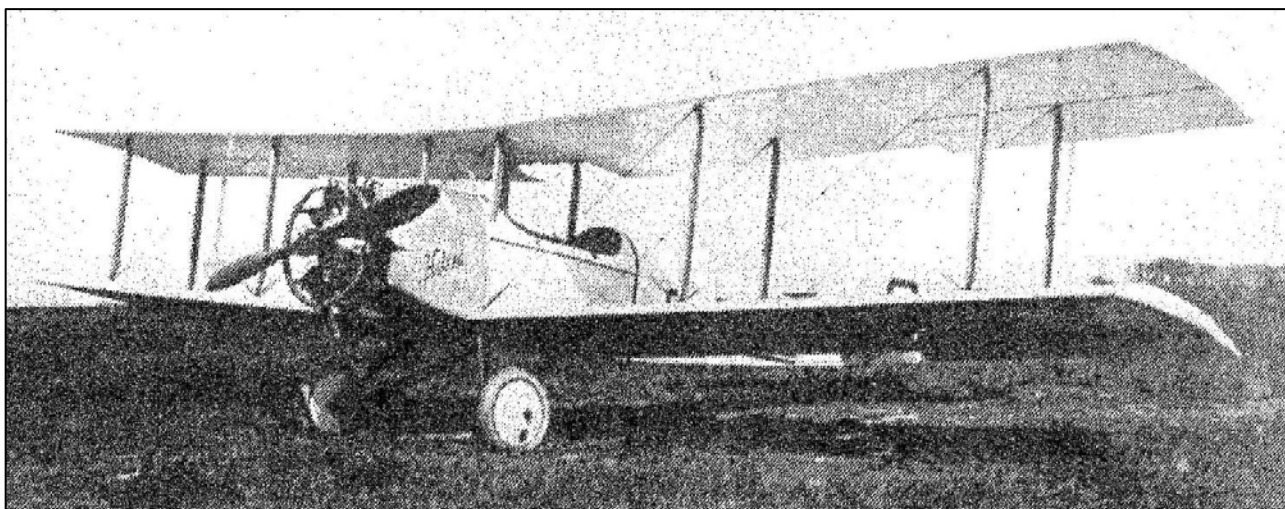
1940: hij is nu deskundige voor het opeisen van vrachtwagens en wordt gemobiliseerd als estafettepiloot.

Hij heeft volledig gebroken met de vliegtuigbouw.

Na een chirurgische ingreep sterft hij op **05.11.1965**.

René Bulté was de eerste vliegtuigbouwer in België die zijn toestellen wist te verkopen in Frankrijk en Engeland.

HET MODEL BULTÉ RB1

De "allereerste Bulté".

Zijn eerste verwezenlijking is een tweedekker-tweezitter voor scholing en toerisme, volledig gebouwd bij de firma *SEGA*⁴ (*S.A. d'Entreprise Générale d'Aéronautique*) op het vliegveld van Gosselies.

De machine had een luchtgekoelde Anzani-motor van 90 pk., snelheid 125 km/u en een plafond van 4.000m. Het toestel is helemaal wit geschilderd en de eerste vlucht heeft op 02.06.1928 te Gosselies plaats.

Het wordt door mevrouw Hélène De Keersmaecker gedoopt en krijgt als doopnaam "Hélène".

Sega maakte ook nog een tweede verbeterde versie, eveneens geheel getekend door Bulté. Het wordt van Gosselies naar Evere vervoerd, waar het door mevrouw Bulté op 24.10.1932 met

een coupe champagne gedoopt wordt. Aanwezig waren onder andere de heren De Keersmaecker, De Bontridder en Herdies.

Het was een eenvoudige constructie want alles bij elkaar bevatte het slechts 147 onderdelen!

In 1929 vlogen adjudant Lang en Benoit De Keersmaecker ermee naar de Internationale tentoonstelling te Barcelona in Spanje waar het het "*Diplôme d'Honneur à l'Exposition internationale de Barcelone*" behaalde en in het Belgisch Paviljoen tentoongesteld werd.

Hierna werd overgegaan tot seriebouw van zes toestellen waarvan er drie werden verkocht.

De RB1 werd tot 1937 gebruikt bij de *Club des Aviateurs de Bruxelles*, de vlietschool *AERP* van Antwerpen en door enkele particuliere eigenaars.

⁴ Een vlietschool en werkplaats voor luchtvaartconstructies.

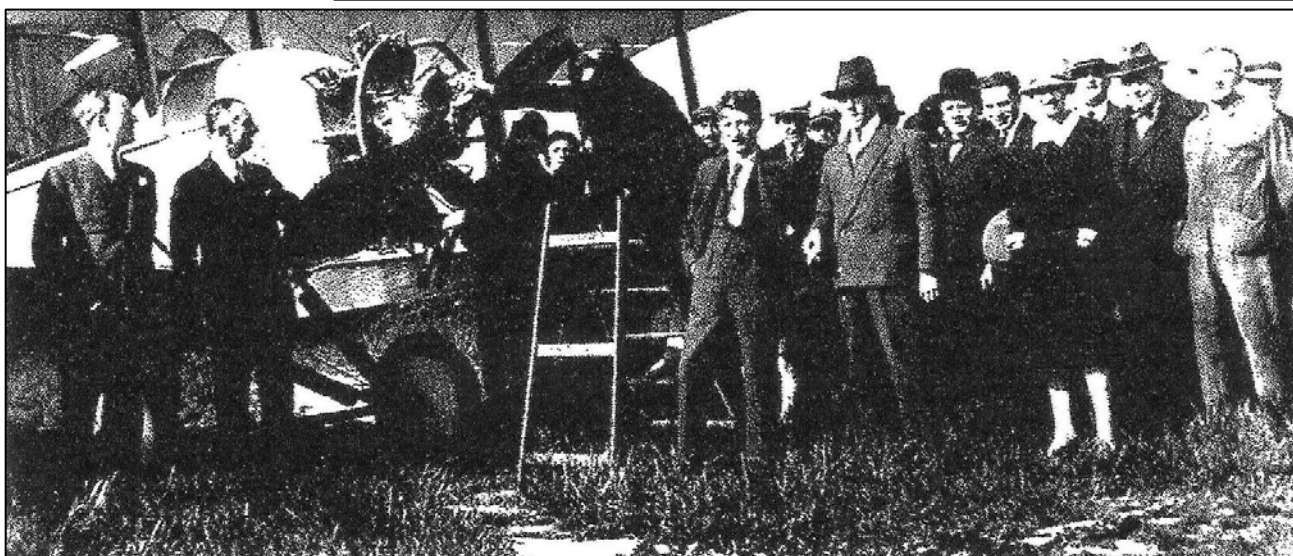
De voornaamste karakteristieken ervan zijn:

- spanwijdte: 10,88 m.
- lengte: 7,84 m.
- hoogte: 2,71 m.
- vleugeloppervlak: 32,9 m²
- leeggewicht: 560 kg.
- totaal gewicht: 840 kg (2 piloten, olie en benzine inbegrepen)
- inhoud benzinetanks: 125 l.
- olie: 32 l.
- theoretisch plafond: 4.200 m.
- actieradius zonder wind: 600 km.

Bulté RB1 O-BAJL (c/n 144)
First flight at Gosselies on June 2nd, 1928; the plane was delivered to its private owner Ms H el ene De Keersmaecker on August 8th, 1928
The aircraft was christened "H el ene"
(Coll SBAP)

Onder: de "doop" van de eerste Bult e.

Het eerste toestel werd op 08.08.1928 door zijn eigenaar Benoit De Keersmaecker ⁵ onder het nummer O-BAJL ingeschreven en op 23.11.1928 door SA Avions Bult e & Co aangekocht.

Het werd op 20.01.1936 geschrapt.

Een tweede verbeterde type (foto) kreeg het nummer O-BAJR.

⁵ Sommige bronnen citeren als eigenaar mevrouw Benoit De Keersmaecker alias H el ene Carlier. Bemerkt de naam H el ene rechts van de motorschroef. De eerste vlucht gebeurde op 02.06.1928 vanop het vliegveld van Gosselies.

Vanaf 1929 werd de RB1 vervaardigd in de werkhuizen Bult e aan de Statiestraat te Wolvertem.

Totaal: 5 RB1's, hoewel andere bronnen van 6 spreken.

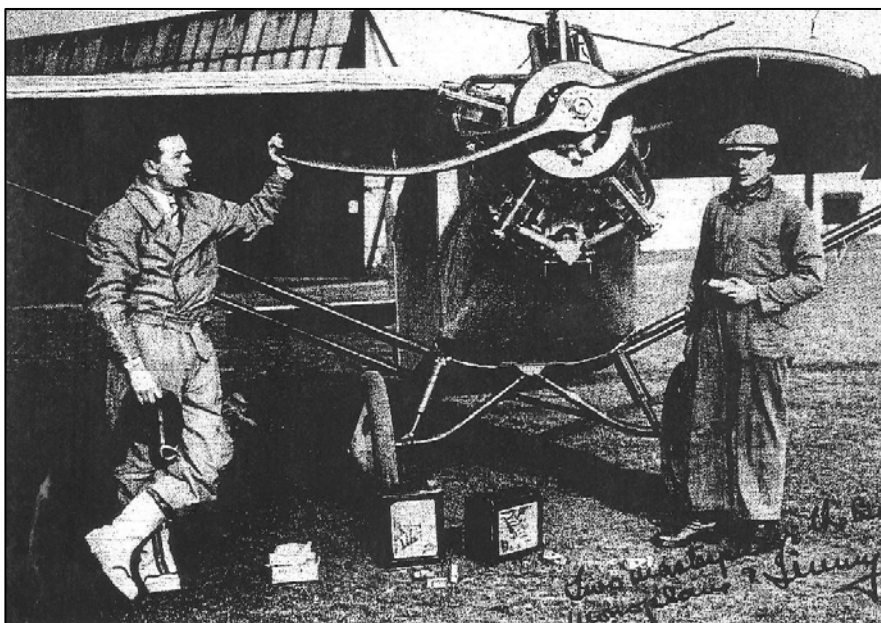
Het prototype (ook latere prototypes) werd door de militaire luchtvaartcommissie op het vliegveld van Wevelgem getest. ⁶

⁶ Histoire de l'Aviation Belge - Aeronews of Belgium 21/2 anno 1994 en Magazine 47 Brussels Air Museum anno 1985.

HET MODEL BULTÉ RB29

Anno 1929 ontwerpt hij een nieuw toestel, een toerisme-vliegtuig waarvan er slechts drie exemplaren werden gebouwd.

Het was een monoplane waarvan de drie prototypes werden toevertrouwd aan Sega. Het beste ervan zou in serie worden geproduceerd in zijn eigen vennootschap "les Avions Bulté & Cie" opgericht met de financiële steun van enkele enthousiastelingen waaronder brouwer De Keersmaecker. De werkhuizen werden geïnstalleerd en uitgerust te Wolvertem. Hier begon de opbouw van de volgende vliegtuigen:

De RB29 00-AKD met piloot Jimmy Gray en een mecano.

De **00-AKC**: werd nooit officieel ingeschreven door een vergetelheid van brouwer De Keersmaecker. Het crashte bij de landing te Evere op 16.02.1930.⁷

De **00-AKD**: werd nooit officieel ingeschreven en zijn eindlot is onbekend gebleven. Het toestel werd op de 3 km lange Haachtsesteenweg te Evere uitgetest.

De **00-AKE**: dit werd als een propagandavliegtuig voor de Nationale Tentoonstelling van de Arbeid aangekocht.

Het was met de nationale kleuren beschilderd en droeg links het opschrift *Travail* en rechts *Arbeid*.

---

⁷ Hierbij het relaas van de testpiloot adjudant Henri Wuyts: *we vliegen in scheervlucht als plots het motorregime daalt van 2.000 naar 1.000 toeren. Ik slaag erin een beetje hoogte te winnen want het is tijd: de motor stopt. Ik slaag erin een noodlanding uit te voeren waarbij ongelukkig een vleugel de grond raakt hetgeen een bruuske stop tot gevolg heeft. Ik bots hierbij met het hoofd op het windscherm en breek hierbij mijn stofbril. Mijn linkeroog is ernstig gekwetst maar mijn passagier houdt er slechts een buil aan over. Hij brengt mij in allerijl naar het hospitaal waar mijn oog slechts na drie uur door de dienstdoende arts werd genaaid, hetgeen later aanleiding zal geven voor een totale blindheid van dat oog.*

Het werd op 09.10.1929 door mevrouw Van Ackere met gueuze uit de brouwerij De Keersmaecker gedoopt.

Deze keer was het wél officieel ingeschreven, namelijk op 28.06.1929 door Bulté & Cie, en werd op 04.02.1931 buiten dienst gesteld.

Door een brand in de werkplaats werden twee toestellen RB29 ⁸ ernstig beschadigd maar de uitgebrande ruimte werd opnieuw hersteld en was in september 1930 klaar.

De verzekering liet de herstelling van de werkplaats toe maar de serieproductie van de RB29 wordt gestopt.

Een ander gevolg was echter dat de herstellingen en onderhoud gedaan aan motoren en apparaten van het leger ook in de brand gebleven waren waardoor de militaire autoriteiten afzagen van verdere samenwerking.

De RB29 behaalde volgende prijzen: "la Coupe de Vitesse Mousel" te Gosselies in 1929 en "la Coupe du Soir au rallye international Blériot" te Calais in 1930.

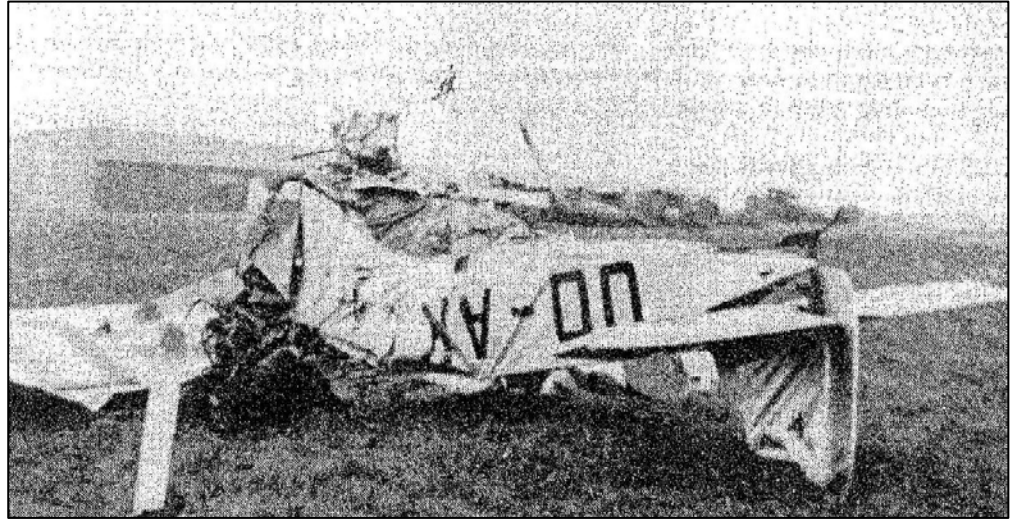
Totaal: 3 RB29's.

---

⁸ Het betreft hier waarschijnlijk een prototype van de 00-AKD en de resten van de gecrashte 00-AKC.

De gecrashte OO-AKC,
Evere 16.02.1930.

HET MODEL BULTÉ RB30 "SPORT"

Eind dat jaar startte hij met een nieuw project: de *RB30 Sport* waarvan er negen werden gebouwd en vijf verkocht. Het was een snelle tweezits-tweedekker voor toerisme.

Het prototype **OO-ALW** verlaat de werkplaats in de lente 1931.

Het kon met een motor tot 110 pk worden uitgerust, was gemakkelijk te onderhouden en kon vervoerd worden langs de weg vermits de

vleugels langs de romp konden opgeplooid worden.

Op 16.06.1932 werd Benoit De Keersmaecker de eigenaar van zulk een toestel, namelijk de **OO-ANA**.

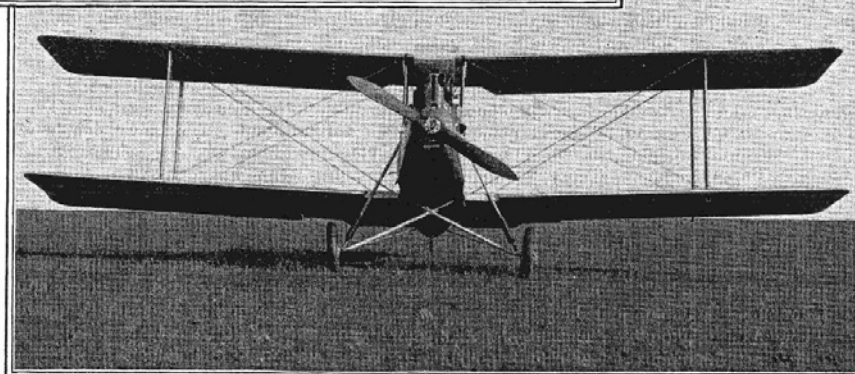
Totaal: 7 RB30's waarvan er tijdens de oorlog 4 verdwenen.

CONFORT. Les sièges bien protégés sont confortables. Les détails de carrosserie sont aussi bien étudiés que pour l'automobile. La carlingue est entièrement garnie de cuir, son accès est facile. L'ensemble et les couleurs sont seyants.

Les ailes repliées, il se remorque et se gare facilement

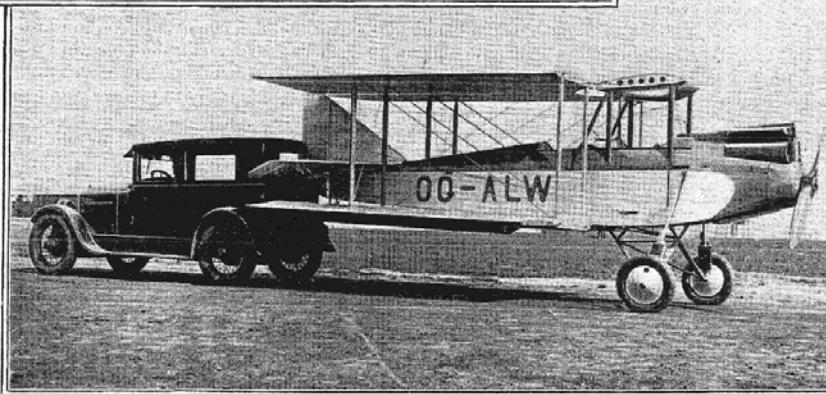
De profil, de face, le Bulté-Sport est élégant

MOTEUR ET ÉQUIPEMENT.

Moteur Gipsy-one, de 85 CV. Les appareils sont à double commande complète, ils sont fournis avec l'outillage et instruments de bord nécessaires : compte-tours, indicateur de vitesse, altimètre, manomètre de pression d'huile, boussole, jauge d'essence, montre. Des instruments de bord complémentaires peuvent être acquis. Certificat de navigabilité.

Sur demande : Moteur de 110 C.V.

Een opmerkelijke prestatie was de luchtreis Brussel-Leopoldstad in Congo in 1932.

Met de RB30 Sport, **OO-ALX**, een toestel met gesloten cockpit en uitgerust met supplementaire benzinetanks, vertrokken in de morgen van 03.02.1932 om 05u25 adjudant Dubois, chef-piloot van de *Ateliers Aéronautiques Bulté & C°* en piloot-vliegenier-eigenaar Gilliaux met hun vlucht vanop het vliegveld van Haren. Na een vlucht van negen uur werd in Perpignan geland; vervolgens landden ze in Barcelona, Oran, maar wegens een kleine panne dienden ze te landen in de Saharawoestijn. Ze dienden opnieuw toelating te vragen aan de Franse autoriteiten om hun reis verder te zetten.

Op 13 februari stegen ze terug op in Colomb-Bechar naar het toenmalige Leopoldstad.

Twee Belgische vliegers naar Kongo vertrokken

De h. Gilliaux en Dubois zijn Woensdag van het vliegveld van Evere, aan boord van een vliegtuig Bulté-Sport, binnenstuur met een motor 115 C. V., naar Kongo vertrokken.

Het vliegtuig zal eerst landen te Alicante en over Perpignan reizen.

De militaire piloot Dubois heeft verlof bekomen om deze reis te ondernemen in gezelschap van een burger, den h. Gilliaux.

De Belgische vliegers die Brussel Woensdagmorgen te 5 u. 25 verlaten hebben om een snelle verbinding Brussel-Kongo te verwezenlijken zijn op het vliegveld van Perpignan gedaeld te 14 u. 30.

Te 15 u. 35 hebben zij het vliegveld van Perpignan verlaten voor Barcelona na een nieuwen voorraad nafta te hebben ingedaan.

De Volksstem 05.02.1932 blz.1.

De OO-ALX op het vliegveld van Haren, klaar voor het vertrek naar Congo.

© Jacques Schelfaut Collection

www.belgian-wings.be

"AVIONS BULTÉ ET C^o,"

SOCIÉTÉ ANONYME
WOLVERTHEM

AVIONS
MATÉRIEL ET MOTEURS
D'AVIATION

ATELIERS ET BUREAUX A
WOLVERTHEM
10, RUE DE LA STATION
TÉL. N° 9 (MEYSSE)

DISTINCTIONS

COUPE MOUSEL (VITESSE) 2e PRIX
GOSSÉLIÉS 1929

RALLYE BLÉRIOT A CALAIS 1929
2e PRIX INTERNATIONAL
(FRANCE-ANGLETERRE-BELGIQUE)
TROPHÉE DE VREËSE (LE SOIR) 1er PRIX

EXPOSITION INTERNATIONALE
BARCELONE 1929
DIPLOME D'HONNEUR

BULTÉ
SPORT

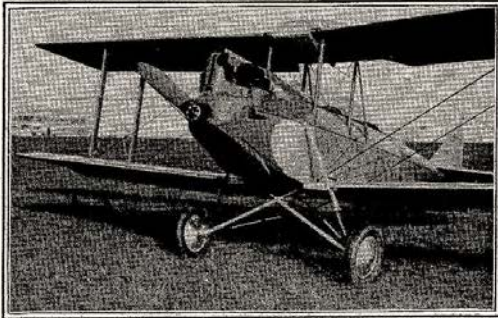

L'AVION BULTÉ-SPORT

SES CARACTÉRISTIQUES.

Dimensions.

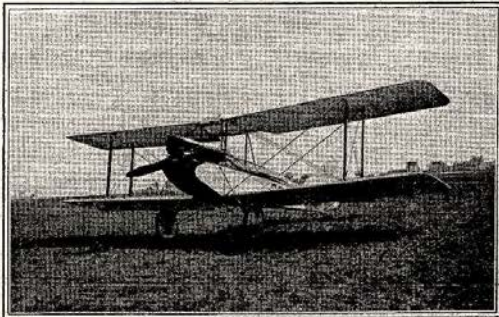
Envergure	8.70 m.
Longueur	6.32 m.
Hauteur	2.50 m.
Largeur (ailes repliées)	2.60 m.
Ecartement de voie	2.00 m.

Poids.

A vide total	395 kg.
Pilote	80 kg.
Passager	80 kg.
Bagages	60 kg.
Carburant huile	75 kg.

TOTAL .. 690 kg.

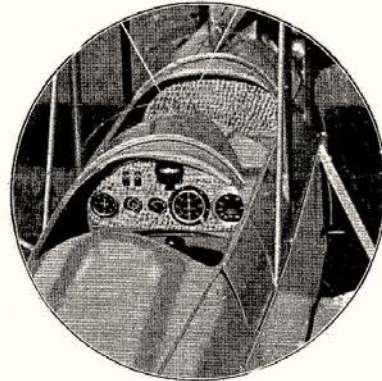
Performances.

Vitesse maxima	170 km/h.
Vitesse économique	150 km/h.
Vitesse minima	65 km/h.
Décollage sur	40 m.
Atterrissage sur	50 m.
Vitesse ascensionnelle	300 m/min.
Plafond	6.500 m.
Rayon d'action	560 km.

SON ÉQUIPEMENT.

Moteur Gipsy I.

Type : 4 cylindres verticaux
 Alésage : 114 mm.
 Course : 128 mm.
 Cylindrée : 5226 CC.
 Puissance normale : 85 HP. à 1900 tm.
 Puissance maxima : 98 HP. à 2100 tm.
 Poids du moteur : 129 Kgr.
 Rapport de compression 5/1
 Consommation : essence 31 l. H
 huile 0,28 l. H
 aux 9/10 de la puissance max.
 Capacité huile : 9 l.
 Sens de rotation : Hélice tractive tournant à gauche.

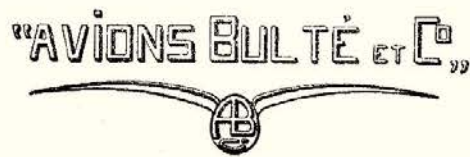

L'Équipement Standard comprend :

- 1 indicateur anémométrique
- 1 altimètre
- 1 compas « Askania »
- 1 indicateur de pression d'huile
- 1 compte-tours
- 1 indicateur de niveau d'essence
- 1 montre
- 2 contacts de magnéto
- 1 aviophone
- 2 ceintures
- 1 trousse d'outillage
- 1 livre d'instructions.
- 1 certificat d'immatriculation
  - id. de navigabilité
  - id. de garantie de la cellule
  - id. de garantie du moteur

L'Équipement supplémentaire

- peut être au gré de l'amateur :
- 1 indicateur de pente longitudinale
  - 1 thermomètre d'huile
  - 1 contrôleur de vol « Badin »
  - 1 parachute
  - 1 jeu de cales
  - 1 jeu de roues à frein
  - 1 réservoir supplémentaire d'essence
  - 1 altimètre supplémentaire
  - 1 indicateur anémométrique supplémentaire
  - 1 compte-tours visible des deux places
  - Aménagement de la cabine en conduite intérieure, etc.

LE BULTÉ-SPORT

Sécurité totale
Solidité et longévité
Grande facilité de pilotage et maniabilité
Décollages et atterrissages courts
Grande vitesse et montée rapide
Présentation parfaite et équipement complet
Facilité d'entretien
Prix de revient kilométrique le plus bas de tous les avions de sa puissance.

aussi au point qu'une voiture moderne, possède au plus haut degré les qualités que

VOTRE AVION DOIT AVOIR :

Les qualités du « BULTÉ-SPORT », les succès qu'il a remportés et sa grande vente vous garantissent de goûter avec lui, sans mélange, les joies fascinantes de l'aviation.

SUCCÈS REMPORÉS PAR L'AVION BULTÉ :

1929

Premier avion de conception belge atteignant Barcelone à cette date.

EXPOSITION INTERNATIONALE DE BARCELONE : Diplôme d'honneur.

COUPE DE VITESSE Mousel-Gosselies.

Prix du « SOIR » (Trophée G. DE VREESE).

Prix du Rallye International Blériot, CALAIS.

1932

1er Prix du Président de la République, DOUAI.

1er Prix féminin du Rallye de DEAUVILLE.

1er Prix d'élégance au Rallye de BOULOGNE.

1er et 2me du Rallye d'OSTENDE 1932.

Le **BULTÉ-SPORT** est le premier avion de conception belge qui ait atteint à cette date le « Bidon 5 » (Sahara).

Le **BULTÉ-SPORT** est l'avion de tourisme belge le plus vendu à l'heure actuelle.

Le **BULTÉ-SPORT** est le seul avion de tourisme belge qui ait été exporté jusqu'ici.

Le **BULTÉ-SPORT** est l'avion belge qui a remporté le plus de distinctions internationales.

Avions Bullé & Co, Waterkhem

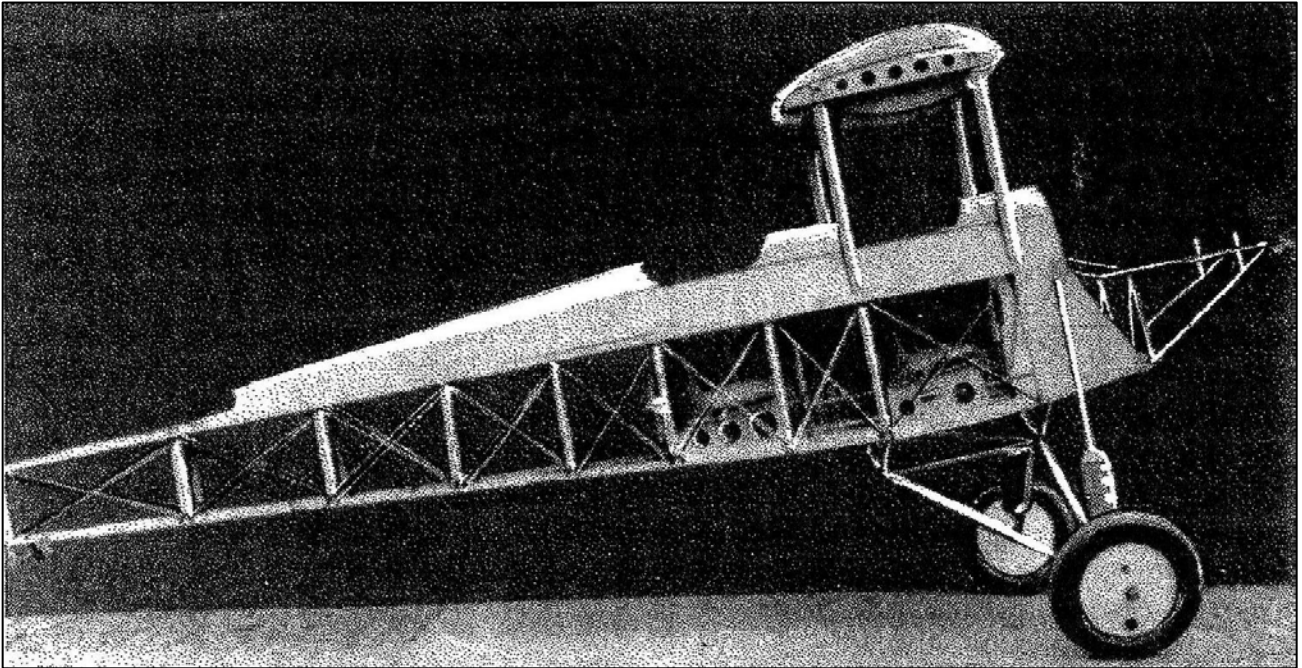
Dec.	5	1000 dubbelo. 1/2 prof. : "Bullé-Sport"	f	105 00
"	8	1000 " 1/2 " " " met clake en een weinig verandering van kiel	"	70 00
		Taks	"	4 00
		Totaal	f	179 00

Boven: aantekening in de boekhouding van de drukkerij Troost (dd. 08 en 12 december 1932) voor de druk van tweemaal 1.000 reclamefolders (zie repro vorige pagina).

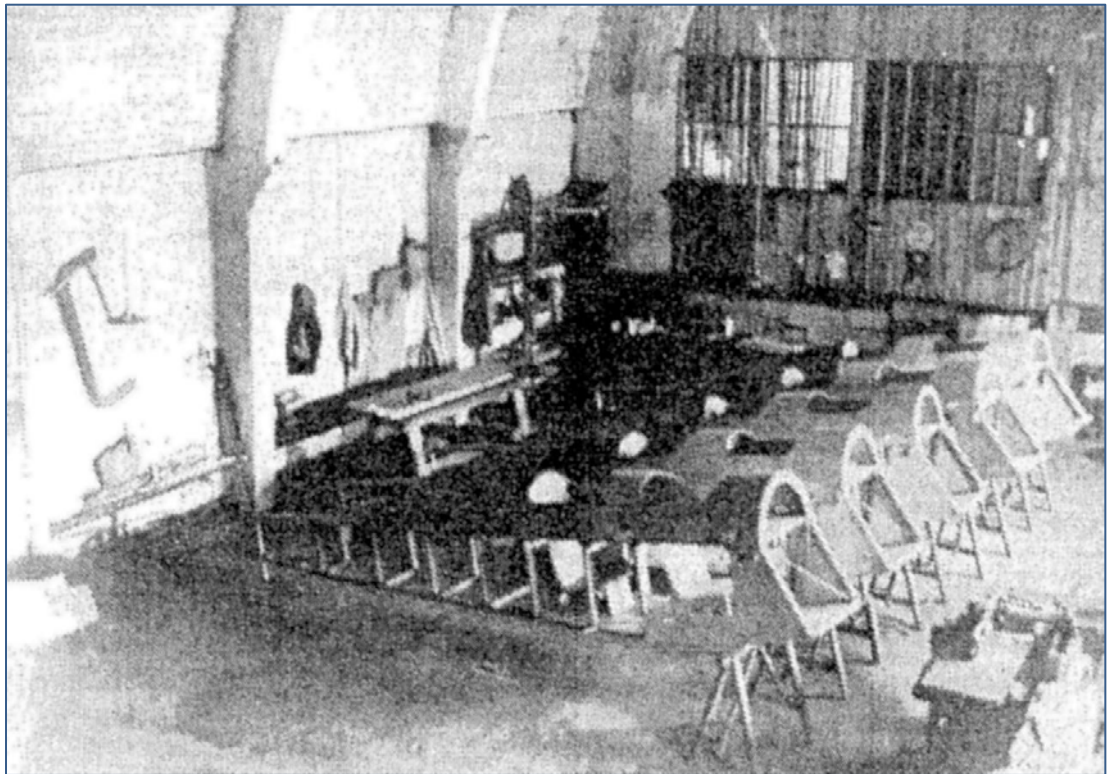

RB30 – vooraanzicht.

RB30 – interne constructie van de romp.

Rechts: de werkplaats voor de seriebouw in Wolvertem (later werd dit de feestzaal en nu is het de binnenspeeltuin).

Onder: het uitzicht van die locatie in de Stationsstraat in Wolvertem, foto's 2018. (De werkplaats was ter hoogte van de grijze wagen rechts).

NEERGELEGD VERSLAG VAN DE ACTIVITEITEN "AVIONS BULTÉ & CIE":

1930: voornamelijk onderhoud en testen van motoren; brand in de werkplaats te Wolvertem waarvan de wederopbouw eindigt in september.

1930: Hierdoor geen goede financiële resultaten want slechts ten dele vergoed door de verzekering. Door de brand is ook de relatie die wij hadden met het leger (groot onderhoud en reparatie van motoren Siddeley) niet verdergezet.

1931: zonder op bestellingen te wachten worden acht toestellen gemaakt; financieel zijn bijna alle kosten gedekt maar het komend boekjaar wordt somber ingezien.

1932: begin van het jaar wordt een deel van het personeel ontslagen; de stock bestaat uit zeven toestellen waarvan er een tentoongesteld staat in de Bon Marché.

Samenvattend kunnen we zeggen dat sinds de stichting van de firma er 19 toestellen werden

gebouwd van drie verschillende types. En dat op 01.05.1932 de werkplaats werd gesloten en het personeel overgenomen werd door de brouwerij De Keersmaecker; klanten moeten ons nog wel 120.000 fr. storten ten gevolge van de subsidiepolitiek.

Het programma van de maatschappij bestaat op dit ogenblik uit nog twee bestudeerde types, met name de Bulté Trainer en de Bulté Racer maar zonder ernstige steun van de Staat kunnen we de bouw van deze twee toestellen niet aanvatten. Alle plannen zijn overgemaakt aan de technische dienst van de luchtvaartadministratie maar de noden zijn:

- 50.000 fr. voor de vervolmaking van de Bulté Sport,
- 125.000 fr. voor het starten van de bouw van de romp van de Bulté Trainer,
- 100.000 fr. voor de verwezenlijking van de Bulté Racer.

Over het aantal gebouwde toestellen zijn de bronnen het niet eens: sommige halen aan dat er in totaal 16 vliegtuigen werden gebouwd, te weten 6 RB1's, 2 RB29's en 8 RB30's.

Met dit artikel weet de lezer nu dat er in de brouwerij De Keersmaecker niet alleen geuze werd gemaakt, maar dat er daar ook een begin is geweest van een vliegtuigmontage die door ongelukkige omstandigheden niet verder is kunnen uitgebouwd worden.

Stel je voor dat hier hetzelfde verhaal zou kunnen geschreven worden als het "verhaal Boeing". Die zijn toen ook in een kleine schuur begonnen...

ONTSTAAN EN TELOORGANG VAN 'T SPINET-THEATERTJE (1981-2004)

Piet De Cuyper

Bij de oprichting van onze Meisese toneelkring "Kris-Kras" waren er in ons dorp maar twee zalen waar men toneel kon spelen, namelijk de zaal van de sint-Maartenschool en de zaal "Triomf".

De eerste toneelkring van Meise "De Morgenstar" werd reeds in 1920 opgestart en bracht eerst z'n opvoeringen in de zaal Dewaet en nadien ook in de zaal Triomf.

Kris-Kras werd in 1974 opgericht en we speelden ons eerste volavondstuk "Bemoelial" in september 1975. Wij zouden tot 1981 elk jaar twee producties brengen in deze zaal Triomf.¹

Marie-Louise en Dominique Van Opstal waren op dat ogenblik de uitbaters van het café met feestzaal Triomf. De historie van de zaal Triomf is ook terug te vinden in het boek over het toneellevens.

De winters waren toen koud en de grote zaal had enkel een houtkachel om ons te verwarmen.

Dominique was zo vriendelijk om bij vrieskou de kachel aan te steken maar aangenaam warm was het niet op het podium en zeker ook niet in de vochtige zaal. Gezellig was iets anders, maar we deden het toch!

Het zou nog tot 1982 duren eer we een "ideale" verblijfplaats vonden om te repeteren, te vergaderen en te spelen...

Het was ons opgevallen dat het grote podium van de sporthal in Meise, dat eigenlijk ingericht was als balletklas voor de gemeentelijke muziekacademie, niet gebruikt werd en dat het eerder een opslagplaats was geworden.

Op de bestuursvergadering besloten we een aanvraag te richten aan het toenmalige

schepencollege om deze ruimte naar een theatteruimte voor een tachtigtal toeschouwers om te vormen.

Schepen van cultuur Marcel Belgrado en schepen van financiën Xavier Olbrechts werden bereid gevonden om samen met het bestuur van Kris-Kras een bezoek aan het podium te brengen.

Ik zie nog het ongeloof in de ogen van beide schepenen toen we onze plannen uit de doeken deden...

Er werd ons beloofd dat ze het zouden voorleggen aan het schepencollege en een paar weken later kregen we een brief van het schepencollege, aangevuld met een telefoontje van

Marcel Belgrado die ons vertelde dat het schepencollege verrast was door onze vraag, maar gunstig had gereageerd op onze plannen.

Echter wel mits een paar voorwaarden: het toekomstig zaaltje zou ook dienst moeten doen als filmzaal voor de filmclub van Meise.

Wegens de hoge veiligheidsnormen voor filmzalen moest er dan ook eerst een brandvrije ruimte gebouwd worden om de films in af te draaien. Naast drie uitgangen moest er ook een alarmsysteem ingebouwd worden.

De hoge kosten van deze infrastructuur voor filmvertoningen zou gedragen worden door de gemeente, die een bedrag van 250.000 BEF ter beschikking stelde om een veilige filmzaal te kunnen realiseren, dit naar brandweernormen en beveiliging.

¹ Een uitgebreide en gedetailleerde beschrijving van toneelactiviteiten in oud-Meise is terug te vinden in het boek: Piet De Cuyper, "Het toneellevens in Meise van

1920 tot 2005", Meise, 2005, 268 blz, uitgegeven ter gelegenheid van het dertigjarig bestaan van de toneelkring Kris-Kras.

Alle andere kosten zoals afsluitpanelen voor het dichten van de opening naar de sporthal, zetels, podium, belichting en geluidsinstallatie zou door de toneelkring gedragen worden en alle werken hiervoor moesten door onze kring met eigen mensen worden uitgevoerd.

Een hele opgave én een financiële aderlating, waarvoor we gedurende enkele jaren een kredietrekening moesten openen.

Dit kon echter niet opwegen tegen het comfort dat we hadden: een verwarmde ruimte met heel wat voordelen.

De eerste en tevens grootste opdracht was het dichten van de opening naar de sporthal met geluidwerend materiaal. Voorzitter Louis Dierickx en later Patrick Nys zouden hier heel wat werk verzetten!

De brandvrije ruimte werd door de gemeente uitbesteed aan Willy Snoeck, bouwondernemer.

Na het sluiten van de opening en de bouw van de brandvrije ruimte zouden we ons eerste productie opvoeren in 't Spinet, oorspronkelijk de naam van een volkscafé-met-dancing in Meise op de Brusselsesteenweg, naast de hoeve Haeck.

De naam toen was "In het Spinet" en werd tot in de jaren dertig door "Zwette Louis" uitgebaat. Nadien werd het gesloten want de eigenaar verhuisde naar Brussel. Het was er klein maar gezellig zoals ons toekomstig theatertje.

We moesten natuurlijk afscheid nemen van onze gastheer en gastvrouw Dominique en Marie-Louise die ons gedurende zeven jaar hadden bijgestaan en hoe konden we dat beter doen dan hun uit te nodigen op onze eerste opvoering in ons eigen theater?

Het was nog wat behelpen en toch speelden we ons eerste stuk "De Caraïbische Zee" van de Vlaamse auteur René Verheezen, evenwel zonder podium. Voorlopig, want we hadden grootse plannen...

Samen met het gemeentebestuur, de voorzitter en leden van de cultuurraad en

de leden, acteurs en actrices van Kris-Kras werd er na de opvoering een glas geheven en werd 't Spinet ingewijd.

De schepen van cultuur wenste ons in zijn openingstoespraak veel toneelplezier in ons gloednieuw theater.

De kranten waren lovend en Meisenaar Louis Becq (+) schreef in het dagblad "Het Volk":

"In het Sport- en Recreatiecentrum aan de Brusselsesteenweg te Meise komen heel wat mensen en verenigingen aan hun trekken. Nu ook het toneelgezelschap Kris-Kras dat zopas een mini-theater in gebruik heeft genomen. Het theatertje dat mee door de mensen van Kris-Kras werd ingericht, heeft voorlopig een gelijkvloerse speelruimte en een hoger gelegen podium dat plaats biedt aan zowat 80 toeschouwers".

We bleven niet stil zitten en de jonge Patrick Nys, toneelbouwer in de Brusselse KVS spaarde geen moeite om samen met voorzitter Louis Dierickx (+) een podium te plaatsen en een oplopende zaalvloer waar we van plan waren om comfortabele zetels te plaatsen voor onze toeschouwers.

Het toeval wilde dat in het Antwerpse enkele cinemazalen hun deuren sloten en broer Jef wist dat de zetels aan schappelijke prijzen verkocht werden. 87 zeteltjes werden aangeschaft en ijverig op de oplopende zaalvloer geplaatst zodat het publiek een mooi zicht had op het speelpodium: 9 rijen van 9 zetels en 1 rij van 6 zetels.

We waren de koning te rijk en het zag er nog "chique" uit ook!

Ook werd er een lichtorgel aangeschaft en vanuit de regiekamer werden er licht- en geluidskabels naar de spots op het podium en naar de luidsprekers gelegd. Moderne lichteffecten zouden ons helpen om nog beter en hoogstaander theater te brengen, geholpen door professionele regisseurs.

Wij mikten hoog om in Meise gelijk toneel te brengen.

Een welgemeende dank aan Patrick Nys, die ook onze decorbouwer werd en die er voor zorgde dat de ruwbouw van de decors reeds twee maanden voor de opvoeringen klaar waren zodat er heel wat repetities konden plaatsvinden in het kant en klare decor wat een groot voordeel opleverde bij de voorbereiding.

Gedurende meer dan 20 jaar speelden we de pannen van 't Spinnet en werden meer dan 30 producties (300 opvoeringen) in de beste omstandigheden opgevoerd en sprak men in de provincie over ons mooie theater. Ik durf zelfs zeggen dat ze jaloers waren op ons...

Maar mooie liedjes blijven niet duren...

Ondertussen werd "De Muze" gebouwd en zouden we ook in een grotere en modernere toneelzaal kunnen acteren. Meise kreeg een Cultuurpaleis waar we allen fier op waren en we hoopten er grotere producties te kunnen realiseren. Voor ons was het wel belangrijk dat we ons klein theater konden blijven gebruiken als repetitie- en als vergaderruimte om de kwaliteit die we hadden opgebouwd te kunnen behouden.

Als gemeenteraadslid kon ik de plannen om van het Spinnet een atelier te maken en een opbergruimte tegenhouden.

Ik probeerde uit te leggen dat dit theatertje van onschatbare waarde was voor de gemeente en voor het toneel in Meise.

Ook voor een aantal muziekgroepen die er reeds in oefenden was het de ideale repetitieruimte.

Meer en meer deden geruchten de ronde dat Kris-Kras maar tevreden moest zijn dat ze konden spelen in een nieuwe grote en mooie zaal.

Men vergat dat we voor onze repetities zouden moeten uitwijken naar andere lokalen die niet altijd vrij waren en ook dat we al een jaar voordien moesten weten te vertellen welk toneelstuk we zouden spelen om in het jaarlijkse programmaboekje te kunnen verschijnen.

Ook de speeldata moesten een jaar op voorhand vastliggen en de decors moesten op amper een paar dagen kunnen opgebouwd worden...

Bovendien werd het aantal generale repetities in de Muze ook nog eens beperkt.

Tevens vergat men dat we heel wat hadden geïnvesteerd om van 't Spinnet een waardige toneelzaal te maken...

Kortom: er werd geen rekening gehouden met de inspanningen die we leverden en de ontelbare uren gratis arbeid dat ons dit had gekost.

We werden dan ook verzocht om dit waardevol theater alleen nog te gebruiken om er af en toe eens te vergaderen.

De zetels en de podia werden op een vrachtwagen geladen... Begrijpe die wil, maar hier ging een waardevol project naar het "containerpark".

Ik was bij de oprichting van 't Spinnet zeer nauw betrokken en ik weet dat heel wat mensen het beste van zichzelf hebben gegeven. Dank aan al deze medewerkers die nog steeds niet goed begrijpen waarom het zo moest aflopen...

Misschien om van het podium van de sporthal terug een opslagplaats te maken?!?

December 2004 zal in de analen van Meise ingeschreven staan en blijven als de teloorgang van een knus en waardevol theatertje.

Toch oogstte de toneelkring Kris-Kras in "De Muze" nog heel wat succes.

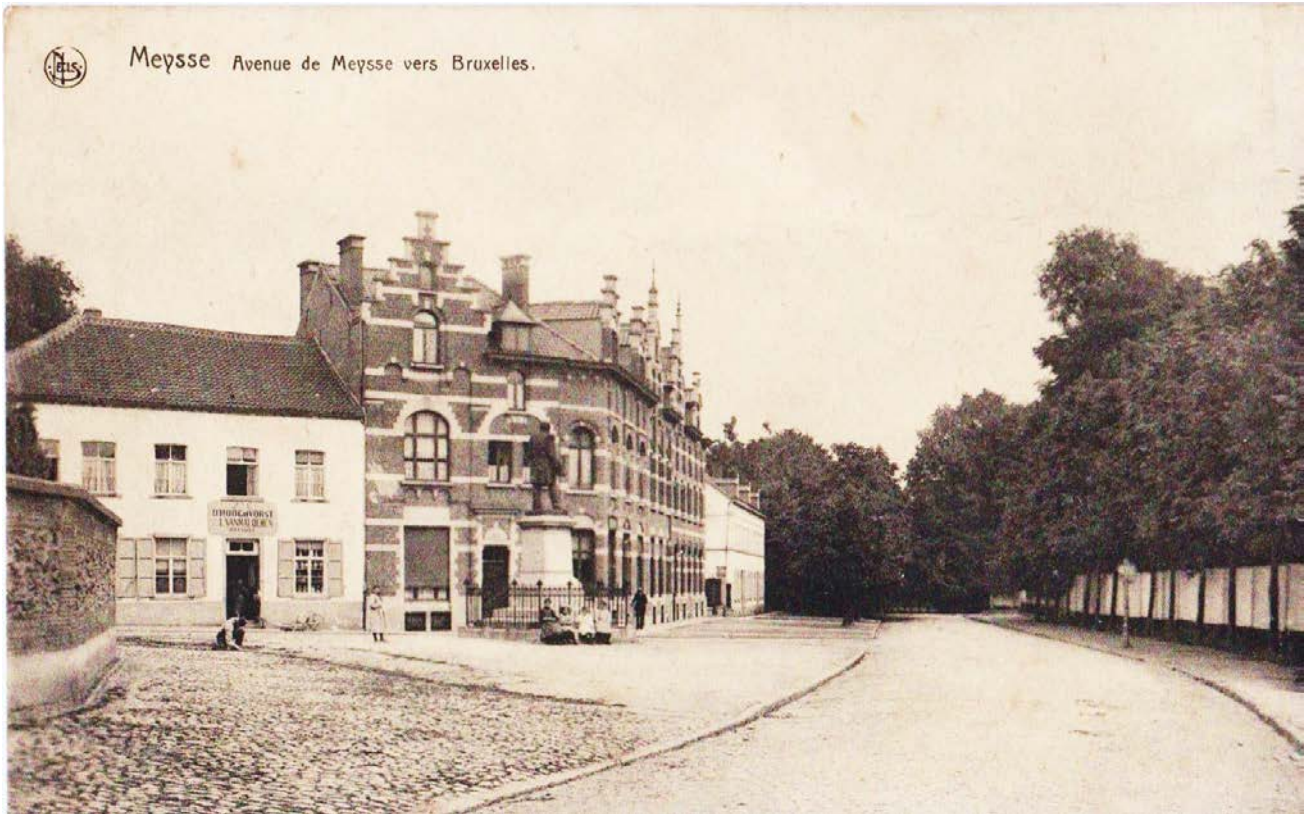
Ik mocht daar ook al mooie producties beleven, ook al kan men er niet om heen dat het theater in Meise een grote stap achteruit moest zetten door zijn repetities nu te moeten houden in de Linde.

Cultuur en vrijwilligersinzet worden nog steeds, ook heden ten dage, stiefmoederlijk en vaak bureaucratisch behandeld...

VIJF GENERATIES BAKKERS VAN MALDEREN IN MEISE

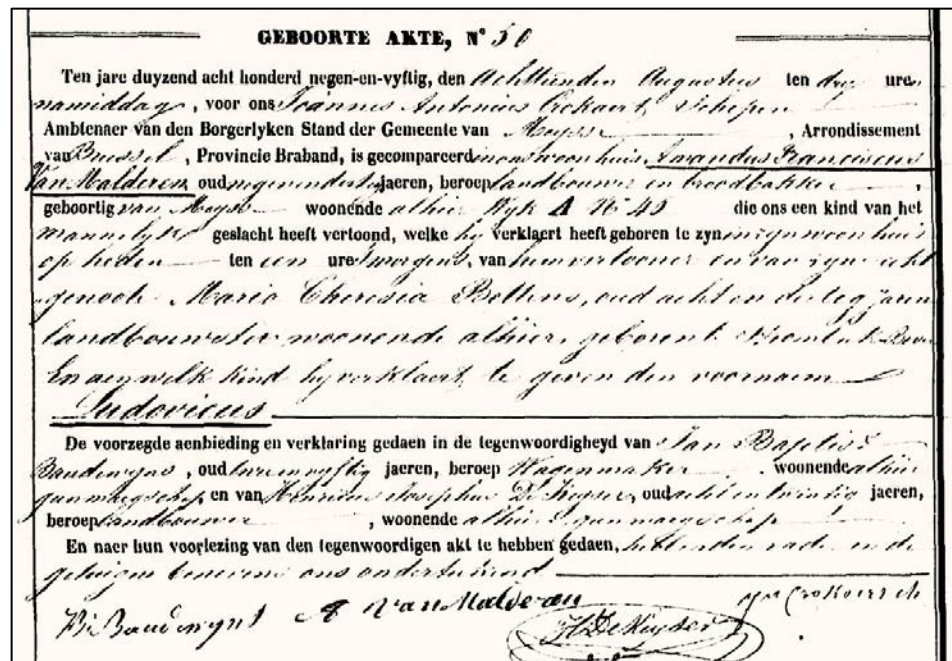
Geert Deblieck

Het verhaal begint bij **Amandus Franciscus Van Malderen** (°Meise 15.08.1820), die ondernemend van geest moet geweest zijn. In zijn huwelijksakte op 31.01.1857 met Maria Theresia Bettens (°Strombeek-Bever 20.08.1821) staat dat hij dienstbode is.

Een aantal maanden later reeds hadden ze samen een tweeling. Op 23.11.1857 werden Ludovicus en Joannes Baptista geboren, op die beide geboorteaktes staat Amandus Franciscus vermeld als "landbouwer-broodmaeker". Deze Ludovicus overlijdt echter al op 12.01.1858. In de geboorteakte van hun volgende zoon, eveneens **Ludovicus / Ludo** (°Meise 18.08.1859) staat er als

beroep "landbouwer-broodbakker" vermeld. Het adres in de geboorteakte was: "Meise Wijk A nr. 40", zeer waarschijnlijk de kleine hoeve van waaruit hij werkte.

Geboorteakte Ludovicus Van Malderen 15.08.1859.

Het bakken van brood verliep dermate goed dat hij zich in 1870 een huis op d'Hoogvorstplaats 19 kon kopen (*dat was het pleintje waar nu de parking met het standbeeld is, het huidige adres van dat perceel is Brusselsesteenweg 19*).

Vanaf deze datum begint de familietelling voor bakkerij d'Hoogvorst, want de nazaten zullen er in 1980 hun 110 jarig bestaan vieren.

Ludovicus / Ludo (°Meise 18.08.1859) Van Malderen mocht, eens oud genoeg, de bakkerij uitbaten en opende er ter plaatse meteen ook een herberg.

Op 01.04.1883 overleed Amandus Franciscus te Meise in zijn woning te Meise Dorp, Steenweg 27. Bij de erfenisregeling koopt Ludo zijn oudere broer Joannes Baptista (°23.11.1857) uit (*verdelingsakte notaris Kips te Grimbergen dd. 15.11.1883*).

Ludo huwde op 30.01.1884 te Meise met Maria Catharina Straetmans (° Meise 16.03.1858).

Ze hadden samen 3 kinderen, doch z'n echtgenote overleed vrij jong in 1890.

Pas op 04.07.1894 hertrouwde Ludo met Anna Catharina Van Der Borgh, die hem al een hele tijd hielp met zijn huishouden.

Samen kregen ze nog 2 kinderen, alle 5 te Meise geboren.

Laurentius / Laurent (°Meise 30.01.1889 +Meise 06.01.1956), de middelste van de 5 kinderen, zou Ludo zijn opvolger in de bakkerij worden en bij het overlijden van vader Ludo in 1928 kocht hij zijn twee broers en twee zussen uit en werd eigenaar van het bakkershuis.

Hiervoor zou hij via notaris bij derden 25.000 BEF lenen (*akte notaris Krokaert te Halle dd. 18.09.1928: geldschieter was Charles Maurice Vanhouteghem en de som was terug betaalbaar per 07.09.1933*).

Op 17-10-1928 huwde Laurent te Meise met Ludovica Dours (°Meise 02.09.1900 Meise). Samen kregen ze twee kinderen, meteen een tweeling: **Leon Jozef** en **Jeanne Francine** (beide °Meise 04.09.1929).

Vanaf hun jeugd hielpen beide kinderen al mee in de bakkerij en de winkel of deden broodbedeling aan huis.

Laurentius investeerde in de eerste verbouwing van de winkel en de modernisering van de bakkerij.

Met ouder te worden begon Leon uit te gaan en leerde hij Maria Adelaïda Ivonna Vandenwyngaert (°Tisselt 04.04.1928) kennen.

Wat later (11.08.1953) trouwden ze en baatten ze samen de bakkerij uit.

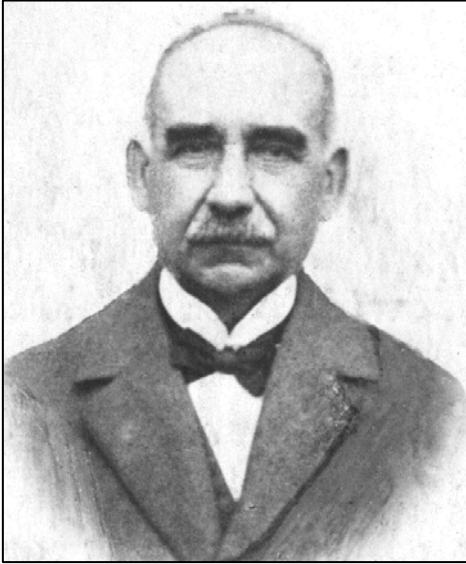
De vonken spatten er af en op 26.04.1954 kregen ze, hoe kon het ook anders, een tweeling: **Greta Francine Jeanne** en **Laurent Ludo Louis**.

Beiden bleven ze noest doorwerken en hun cliënteel verzorgen.

De bevolking van Meise groeide ondertussen maar verder zodat de toekomst er goed uitzag, ook van het nabije Wemmel en Strombeek vond men de weg naar de bakkerij.

De Peugeot fourgonnette 202 met het opschrift "L. Van Malderen - d'Hoogvorstplaats 19 - Meise". Helemaal rechts bij het voorwiel: Leon Jozef Van Malderen - foto 1938.

*Ludo Van Malderen
(1859 – 1928)
– foto 1915.*

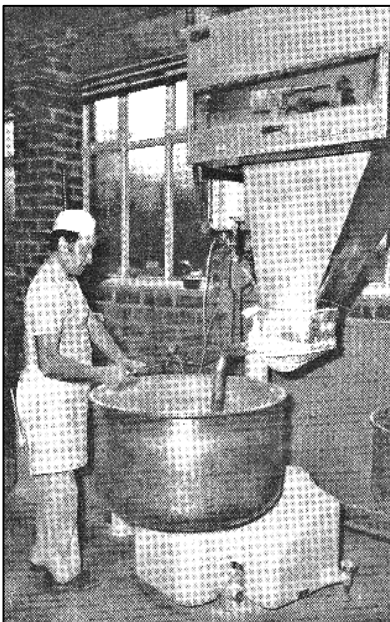
*Laurent Van Malderen (1889 – 1956)
– foto's 1908 en 1952.*

Leon was een creatieve bakker in de tijd dat er gewoon wit en bruin brood bestond: hij bracht een klein vierkant brood uit gemaakt van grove tarwe en gaf het de naam "specialleke". Naast zijn alom gekende lekkere kramiek maakte hij ook speculaas, chocolade truffels en extra kleine pistolets.

*De vernieuwde winkelinrichting
en het nieuw bakkersatelier.
We zien Leon bij de mengkom
en de nieuwe oven.
– foto's 1958.*

In 1980 werd het 110-jarige bestaan van de bakkerij met een nieuwe winkelinrichting in de kijker gezet.

*Van links naar rechts:
Maria Adelaïda Yvonne
Vandenwyngaert,
Leon Jozef Van Malderen en
Greta Van Malderen.*

*Bemerk bovenaan ook de
foto's van de vier laatste
generaties bakkers.*

– foto's 25.04.1980.

Ondertussen waren Greta en Laurent ook al twintigers.

Laurent zou, zoals de traditie het wil, zijn vader opvolgen en samen met zijn echtgenote Arlette Robberechts de bakkerij verder zetten.

Op zondagochtend 30.10.1965, op de Nieuwelaan te Meise, reed een auto op Leon in tijdens het leveren van zijn brood, pistolets en koffiekoeken. Hij werd uit de auto geslingerd en 'voor dood' naar het Brugmann-hospitaal weggevoerd.

Hij bleef daar zo'n 3 maand om te herstellen van de talloze breuken en achteraf om te revalideren.

Op nieuwjaarsdag werd in zijn ziekenhuiskamer door zijn familie en personeel taart en andere lekkernijen opgediend om hem een hart onder de riem te steken. De familie en het personeel hebben die ganse tijd de handen in elkaar geslagen om "hun" bakkerij draaiende te houden.

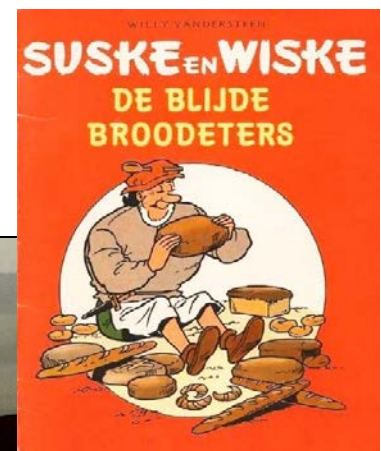
Leon overleed te Vilvoorde op 14.04.2000.

Greta ging bij de gemeente Meise werken en bleef dit 42 jaar lang trouw doen.

De bakkerij zelf zou uiteindelijk nog tot zondag 31.03.2002 (Pasen) open blijven.

Het pand werd later aan de bank KBC verkocht, die er een nieuw gebouw optrok en er haar kantoor in onderbracht.

Met dank aan Greta Van Malderen voor alle documenten die ik ter inzage kreeg en voor alle foto's die ze bezorgde.

Voor alle kinderen is brood lekker en gezond, vraag het maar aan Jerom in de etalage te Meise in 1982!

Vrij regelmatig lopen er bij onze erfgoedkring vragen binnen over de geschiedenis en genealogieën van deze gemeente en soms kunnen we die niet beantwoorden... Niet uit onwil, maar gewoonweg omdat wij het antwoord ook niet direct bij de hand hebben, dat we allemaal vrijwilligers zijn die ook met andere zaken bezig zijn en niet onmiddellijk alles opzij kunnen schuiven om direct andere opzoekingen op te starten...

Maar soms lukt het wel en onderstaand artikel is een heel mooi voorbeeld: toen iemand naar de "Labus-hoeve" informeerde, deed dat bij niemand een lichtje branden. Ook in alles wat er ooit al gepubliceerd was, konden we amper iets terugvinden. Maar toevallig doken er recent tot nu toe onbekende bronnen op en ons medebestuurder die ze inscande zag daar opeens iets staan dat blijkbaar een aanknopingspunt was: hij ging verder op speurtocht, want nu was er een eerste stukje van de puzzel gevonden...

Over het verleden van onze gemeente is al heel veel geschreven, maar hoe langer we met deze materie bezig zijn, hoe meer we beseffen dat er hiervan in feite nog maar een héél klein deeltje op de plank staat.

LABUS

Willem De Ridder

We kregen bij Berla de vraag of we een boekje hadden over de familie Labus en haar hofstede.

Hoe we ook zochten, meer dan een bladzijde toponiemen en naamvermeldingen kregen we niet bij elkaar. We hadden niet eens een verklaring over het toponiem, laat staan waar het gelegen was...

Dank zij vier recente gescande land- en renteboeken ontdekte ik in Sint-Brixius-Rode de hoeve van de familie Labus, samen met een aantal andere nederzettingen: Hof ter Winnen, Hof ter Plancken, Hof van Limbosch, Hof van Labus, Hof van Boisegodts en Hof van Nese-man. Deze hofsteden lagen in Limbos, in het midden tussen 'Rhode', 'Eversheim', 'Beynghem' en 'Meysse'.

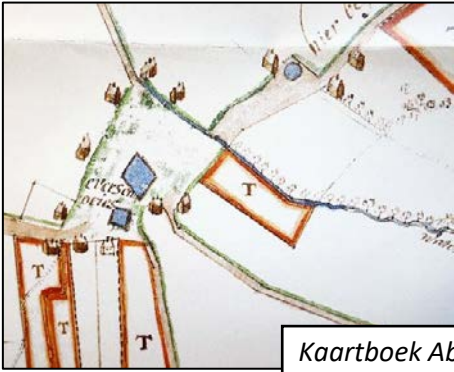
Authenticque Copÿe
Van seeckere geschriften daer van overghelevert lÿydennde als volgt

Robertus decanus Bruxellensis anno 1186 attestere dat Willhelmus van Graynem met Sÿne sluÿsvrouw heeft vreeght en gegeven den Cloostere van Nienhove alle het recht dat hÿ hadde in de tbiende van Meÿs ende obhem, en Limbosch, en Rode, gelÿck oock de tbiende van het goet t'welck den selven Graynem tot Meÿs selve as gebruijcken groot sijnde drij oft vier bunders cap: iij sub: de Meÿs

Willhelmus de Graynem anno 1211 bekent dat hÿ heeft gegeven eertydts aen het Clooster van Ninove alle het recht van tbiende in de Drochie van Meÿs en in hare appendentie' geheelyck behaltens drij oft vier bunders van t' goet dat hÿ selfs gebruijckte, maer nu' vreeght hÿ bij de voorgaende gÿste de selve bunders, en daer en boven alle het recht van tbiende dat hÿ aldaer heeft, gehadt in alle eÿgen ofte erfgoedt in alle hoven en sijende landen nu' sulck sijnde en de gene die daer naer noghe sullen tot cultuere gebrocht worden cap vi sub: de Meÿs.

Coradus Abt van Praemonstrÿjt cap vii. a. 1223 hier toe aensoeght sÿn by compromis met raede van wijsen mannen heeft geordonneert dat het graen en vrughten van geheel de tbiende met gemeÿnen cost in de schuer vant' Clooster van Ninove die staet in de Drochie van Meÿs sullen gebrocht worden uytgenomen het eerste deel die den Pastoor toe compt gedorschen worden, ende van alle het graen, cost, stroo, ende andere vrughten of inkomsten vande selve tbiende sal het Toesteg; van Simeon

... van Ninove ...

*Kaartboek Abdij van Grimbergen, 1699,
Vidimus van Robrecht decaan Brussel.*

Limbos werd halverwege de 12de eeuw in cultuur gebracht. Pas dan maakte de toenmalige eigenaar, Heer Wilhelmus de Craeynhem zijn grondbelasting (tienden) in 1186 over aan de abdijen van Grimbergen (5/6) en Ninove (1/6).

Het pas ontgonnen Limbos kreeg zelfs zijn eigen tienden. (aangegeven in rood omlijnde blokken met de letter "T").

Ze waren gelegen tussen het 'Bistvelt' en de 'Eversheimdriesch', zowel in 'Meysse' als in 'Beynghem', tot over de Birrebeek aan het Borchtveld van 't Hof te Rhode.

Limbos was voorheen heide en bosgebied en ontleende zijn naam aan het Grimbergs geslacht 'Lint'.

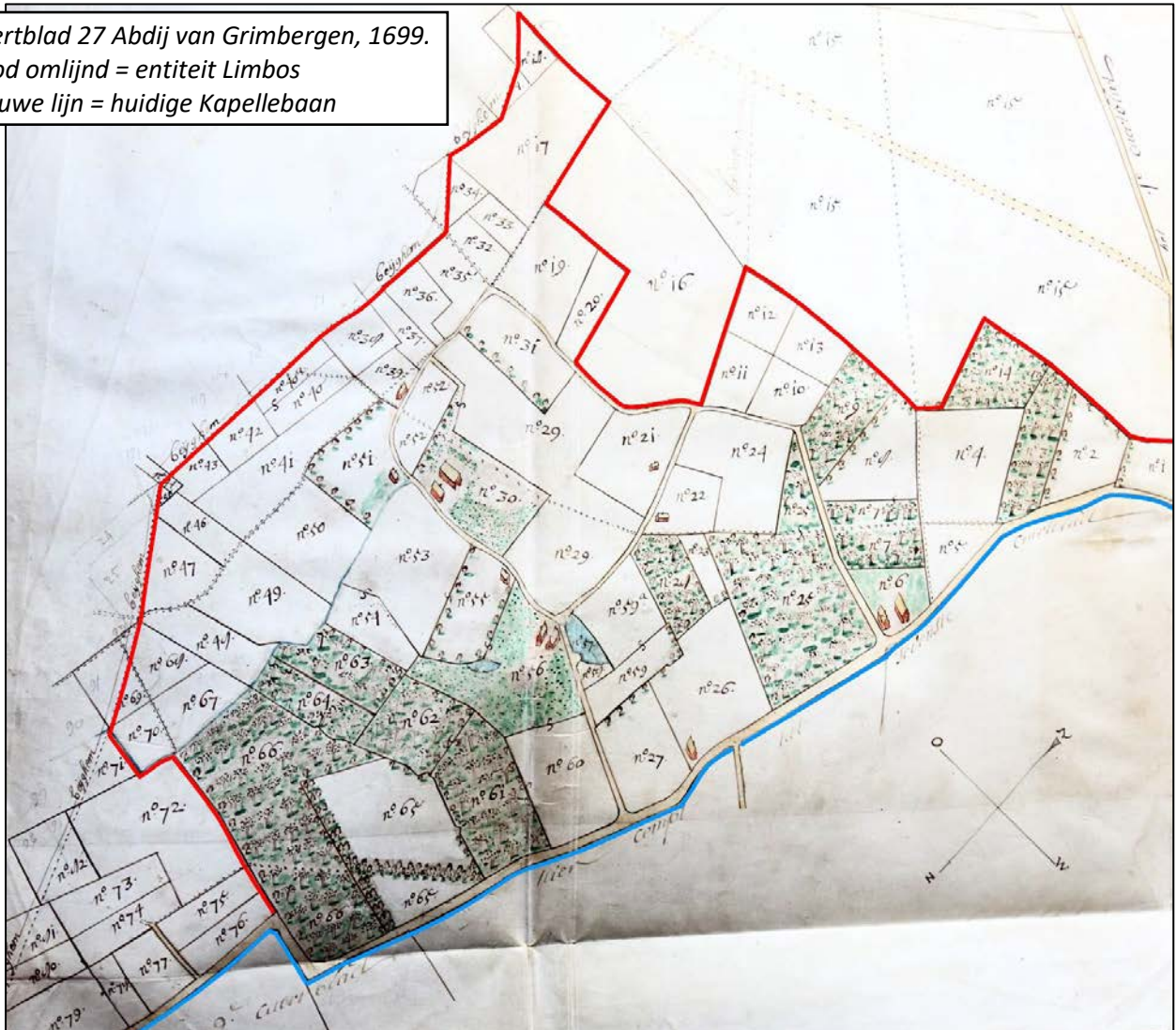
Of er ooit lindebomen stonden, zoals sommige menen te denken, is heel onwaarschijnlijk. De linde is een boom die makkelijk een ouderdom van 300 jaar bereikt en die samen met de eik gebruikt werd om perceelgrenzen af te bakenen.

Eveneens is verwijzing naar lintbeplanting (zoals 'Linhout' in Brussegem), heel onwaarschijnlijk:

Limbos werd meestal omschreven als heide- en bosgebied.

We houden wel rekening dat toponymie een onderdeel is van naamkunde, een wetenschap die nauwelijks gebruik kan maken van andere wetenschappelijke bronnen om bewijsvoering aan te brengen, met andere woorden: je hebt de vrijheid om zelf een verklaring te vinden, tenminste indien ze voldoende logisch en aanvaardbaar is.

*Caertblad 27 Abdij van Grimbergen, 1699.
Rood omlijnd = entiteit Limbos
Blauwe lijn = huidige Kapellebaan*

GENEALOGIE LABUS

De oudste familietak met 5 generaties vinden we terug in **Brussel**.

Sigerius Labus, °circa 1235, kerkmeester van Sint-Gorik Brussel. Zijn zoon **Joannes**, °circa 1260 huwde met Yda de Weert.

Zijn kleinzoon **Joannes**, °circa 1290, was in 1343 schepen te Brussel en huwde met Catharina de Weert.

Sigerius had minstens twee achterkleinkinderen, geboren rond 1215: **Catharina** Labus die gehuwd was met Walterus van der Roosen en **Joannes** Labus die Catharina van der Roosen in 'houwelijck' had. De zoon van deze laatste, **Joannes** Labus, °circa 1340, huwde met Maria Meert.

In de late 13de eeuw was er een Labustak in **Dworp** en **Beersele** aanwezig. Een edele heer **Walterus Labus** onderhandelt in 1251 met de abdij Tercameren over zijn goederen in Dworp. Diezelfde Walterus (?) draagt in 1280 een bunder land over aan het Sint-Jansgasthuis, en in 1289 2 ½ bunder land in Sint-Pieters-Woluwe.

Een ander familielid, **Sigerius Labus**, vermaakt in 1294 een rente op 13 dagwanden in het Rodenbroeck.

In 1669 bezat de familie daar 26 bunders land, omgerekend 36 ha, dat in 1850 aangroeide tot 54 ha.

Hof van Labus te Dworp.
© Google Earth, 2020.

De tak **Limbos – Beigem** gaat terug tot minstens begin 15de eeuw:

Nicolaes Labus, °circa 1400: citatie in 1452 met een kerkrente op de 'Lanckusel'.

Judocus Labus, °circa 1430: citatie in 1462 goederen tegen de 'Hoogh Eusel'.

Henricus Labus, °circa 1500: citatie in 1545 met een kerkrente.

Henricus Labus, °circa 1530: citatie in 1570 aan de weg Rode-Grimbergen.

Michael Labus, °circa 1540: Meisenier in 1571, zoon van Henricus, de stravers zijn Adamus van Mespelterre en Joannes van Messauwen.

Een **vrouwe Labus**, °circa 1540: citatie 1569 met goederen op het 'Broeckvelt'.

Egidius Labus, °circa 1550: citatie 1598, gelgieter tot Brussel (*geelgieter = kopergierter*), gehuwd met Margareta Appelmans, die in 1598 als weduwe Labus, de Labushoeve (?) verkoopt.

Guillelmus Labus, °circa 1570: huwt in Grimbergen in de zomer 1598 met Margareta Verplast en zet zijn geslacht voort met Joanna Labus °Grimbergen 03.01.1603.

Petrus Labus, °circa 1660: huwt met Catharina Persijn en zorgt voor nageslacht in Meise.

Caertblad 27
Kaertboek Abdij van
Grimbergen 1699
Hof van Labus
in Limbos.

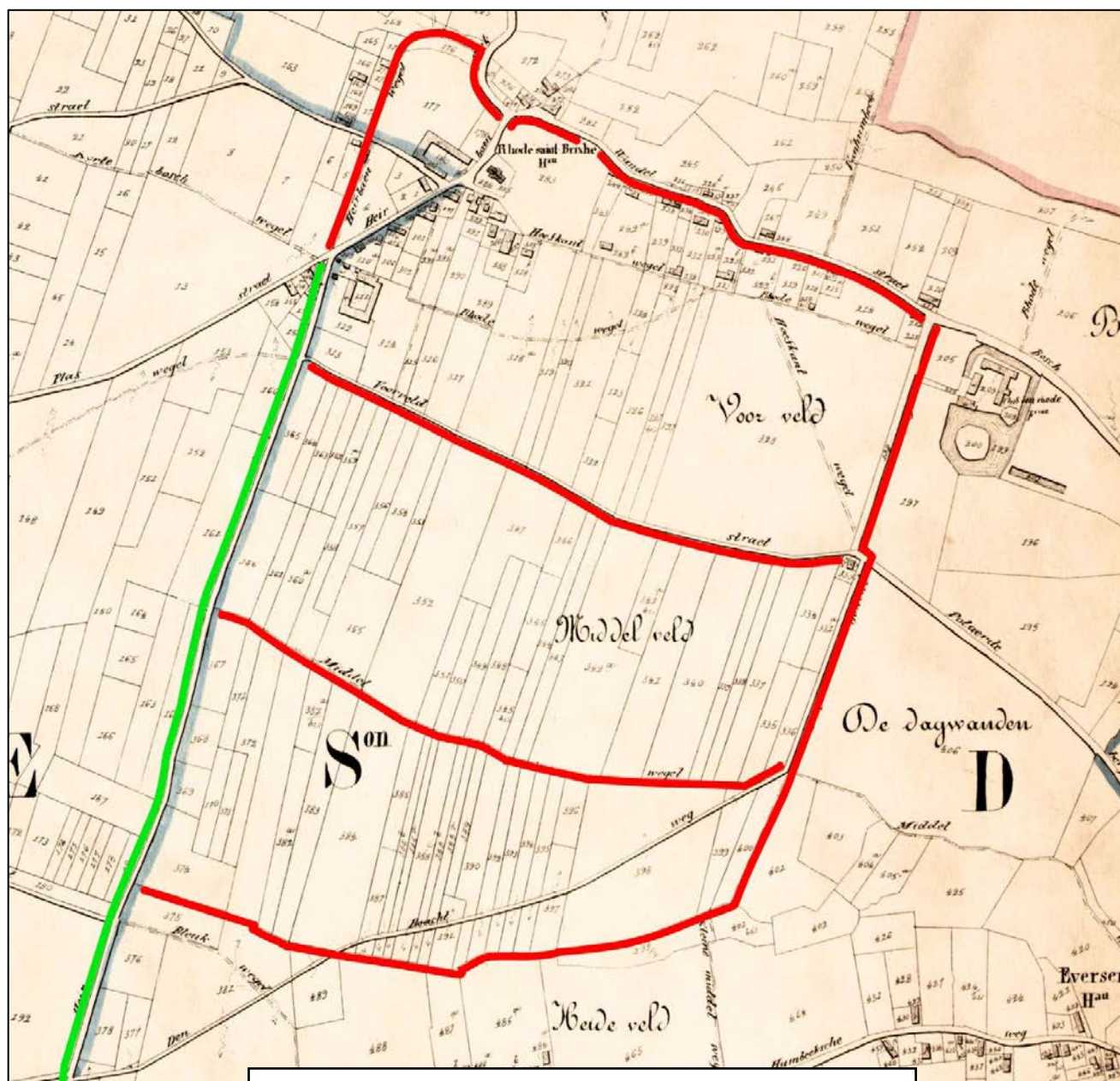
TOPONYMIE LIMBOS

Het toponiem Labus wordt 400 jaar lang gedragen in verschillende akten in maen-, rente- en landboeken.

Soms wordt een (Labus)perceel aangeduid als weide, beemd of broekland, nadien vinden we het terug als winnend land (akkerbouw in plaats van weiland).

De uitheemse landmeters durfden onze straten soms andere namen toebedelen: zo wordt de huidige Broekstraat en Potaardestraat afwisselend een Wandelstraat of Heerbaan; en was de Hazepootstraat en Krommenstraat de vroegere 'Cattestraete' en 'Gruenstraet'.

Enkele malen wordt zelfs de sHerenweg als Cattestraet vermeld.

Poppkaart, 1859.

Groene lijn = huidige s'Herenweg

Rode omlijning = de drie-ledige Frankische kouter van Rhode met het voorste, middelste en achterste veld

HOFSTEDE

Labushoeve: citatie op 07.09.1400 (vidimus van 07.05.1547) 'aen de Gruenstraet'.

Labushoef: citatie 03.05.1468.

Labushof: citatie 25.09.1534 'nevens de Mayeussel'.

Labushof: citatie 1540 'nabij Middelveld'.

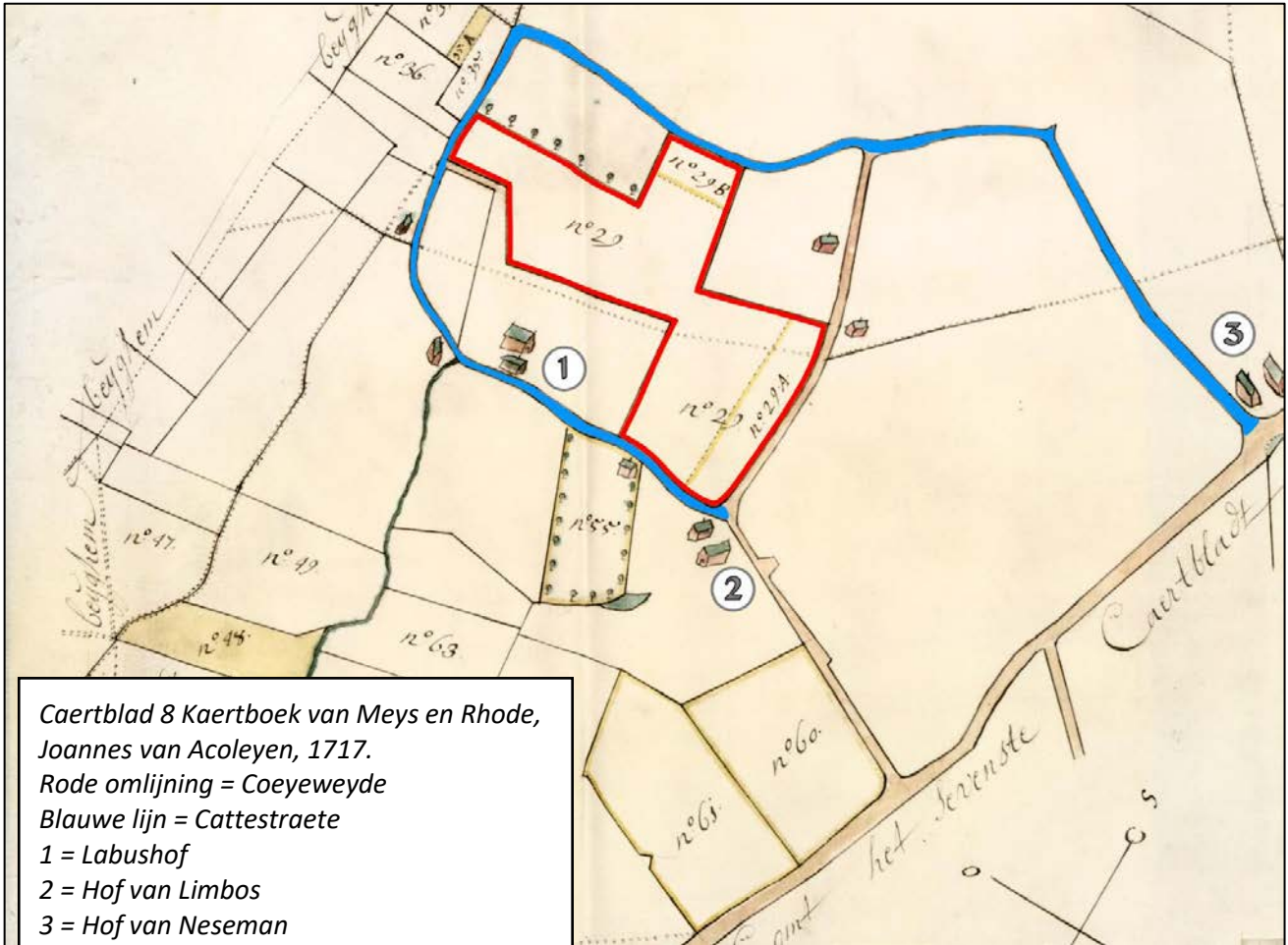
Labusste: citatie 1586 'Broeckvelt, comende oock aen de Labusste'.

Labus: citatie in 1634 'Coyeweyde' omtrent het hof van Limbos, aan Labus en 'Cattestraete'.

Labushof: citatie 05.10.1792.

De 'Coyeweyde' en de 'Cattestraete' zijn de twee plaatsen die we met volle zekerheid exact kunnen aanduiden.

Op dit block lag de Labushoeve, 'naest de Cattestraete', soms 'Grueneweg' genoemd.

Caertblad 8 Kaertboek van Meys en Rhode,
Joannes van Acoleyen, 1717.

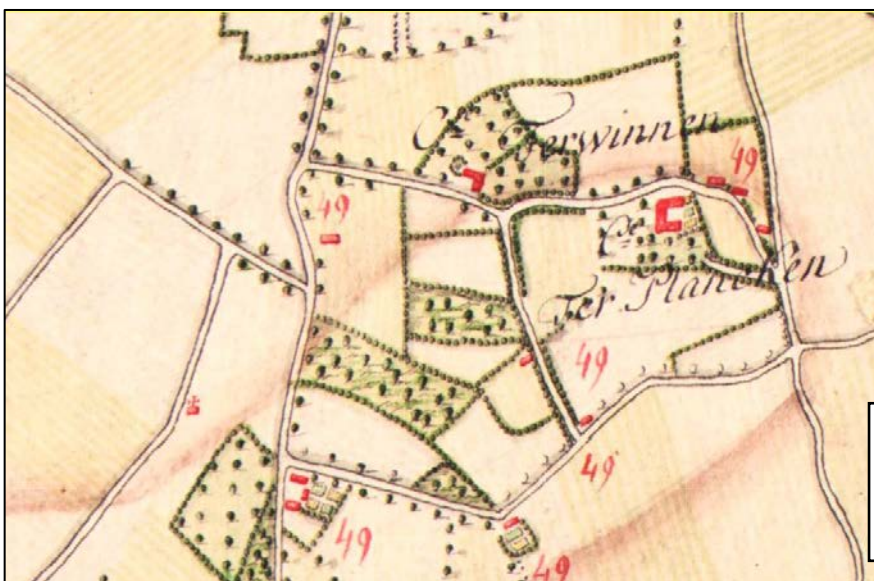
Rode omlijning = Coeyeweyde

Blauwe lijn = Cattestraete

1 = Labushof

2 = Hof van Limbos

3 = Hof van Neseman

In 1771 is het hof als
'Ter Plancken' weergegeven.

Ferrariskaart 1771

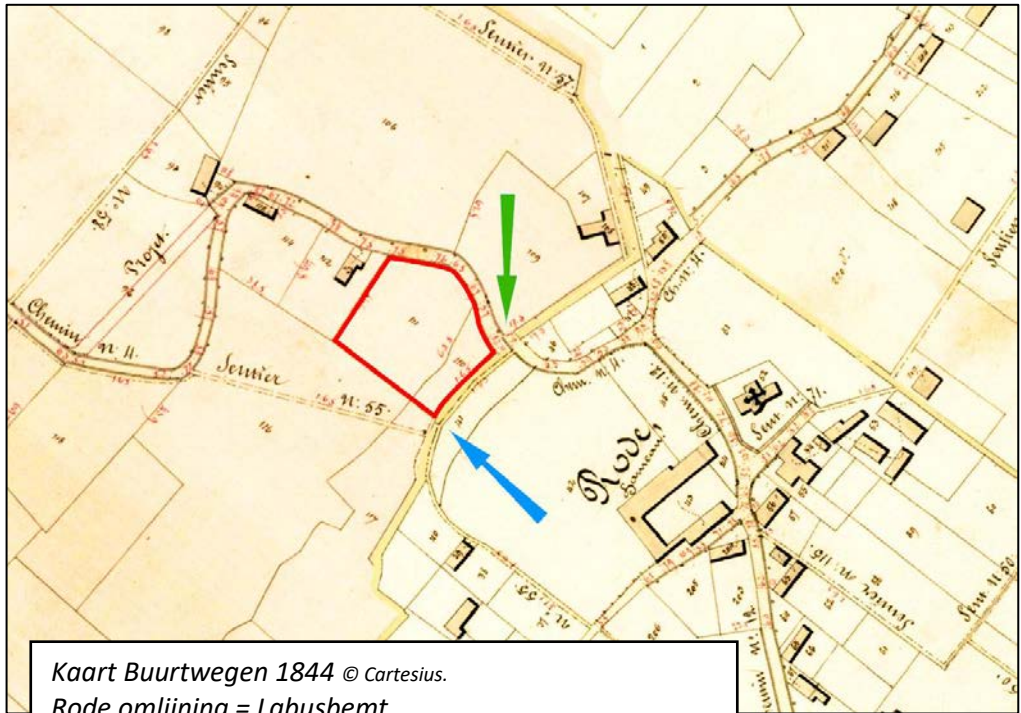
© Cartesius

LAND

Labusblock: citatie 05.10.1792 'aan de voetweg naar Eversem'.

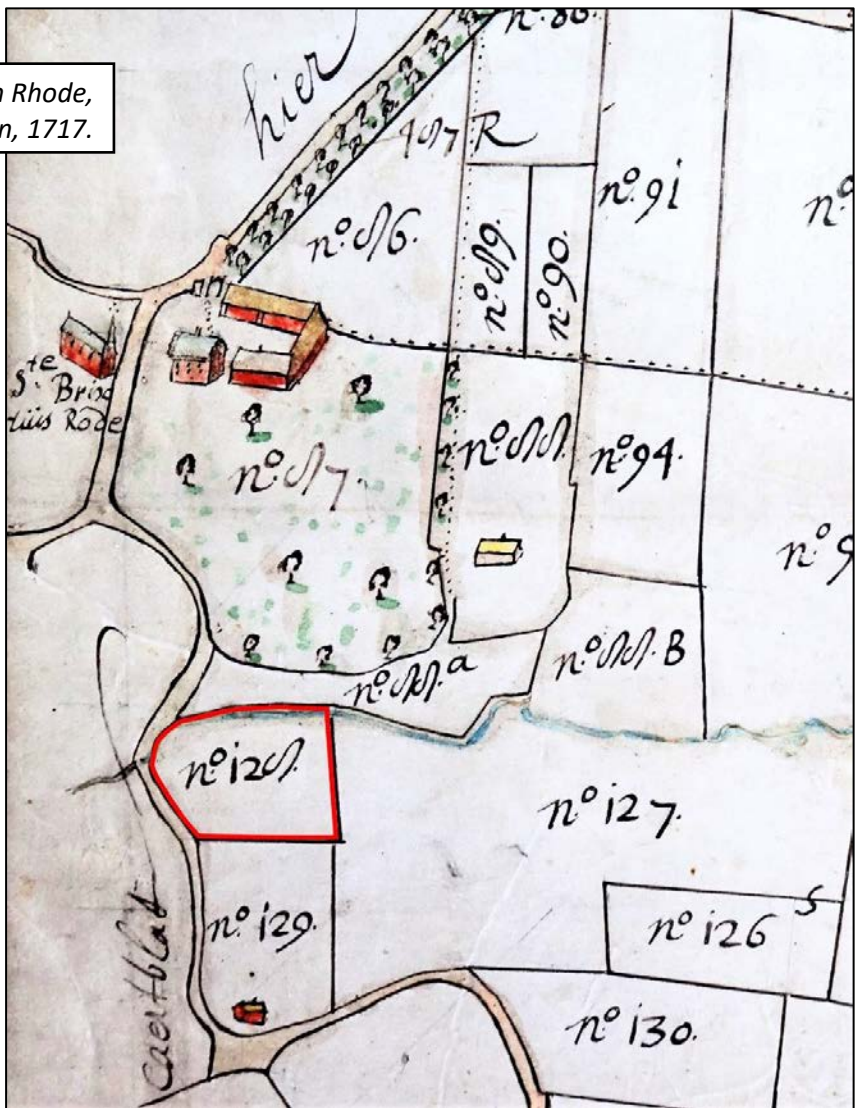
BEEMD

Labusbemt: citatie 07.07.1621: '1 1/2 daghwant Labusbemt aen de Steynenbrugge en 't Cleyen Brucxken'. Dat is een weide gelegen aan de Birrebeek, grenzend aan de 'Gemeeynte' (= de parochie), huidige locatie: Hoekstraat 10 en 12.

Kaart Buurtwegen 1844 © Cartesius.
Rode omlijning = Labusbemt
Groene pijl = stenen brug over de Birrebeek
Blauwe pijl = klein brugje, bereikbaar via een voetweg

Caertblad 5 Kaertboek van Meys en Rhode, Joannes van Acoleyen, 1717.

BOSSEN

Labusbosch: citatie 07.04.1529 'neven de Lanckusel'.
Labusbosch: citatie 27.04.1545 'Hendrick Labusbosch'.
Labusbos: citatie 00.00.1599 'aen de Moensstichel'.
Labusbosch: citatie 27.05.1750 'een geroeyt boschland'.

BOSEUSELS

Labuys: citatie 00.00.1509 'boseusel te Eversem tegen de wandelstraete'.

WEIDE 1

Ongedateerd: 'Labusweyde te Limbos'.

WEIDE 2

Labusweyde: citatie 00.00.1717.
Labusweyde: citatie 10.04.1745 'palende aen de Gemeeynte'.

1806 nu francus
jacobs

~~De Maenboeck 1717~~
Van Capt de Boeck
~~Mu Jan Verbeijst 1724~~

1789 modo Jan Boeck de Boeck n ^o 42	lant op middevelt vanden heer vander haghen sonder Straete 223. Roeden sonder baentien comit	0 2 173	3-3-5
Modo Carnes 7. 126 de Boeck 1725	lant op de hejde met alff mechel 1363 R ende sonder bane comit noort tegen de mechelbane, oost den heer Guimo,	0 2 33	4-0-5
1806 belast Jacobs de Raedemacke, n ^o 7. 130 Jacobs Jacobs ider met de helling	lant op t'gelu velt met halff bane 350 1/2 R Sone bane ist	0 3 11	5-3-15
modo Jan 8. 13 Van de Boeck 1725	lant op bistvelt tegen Jasper de Boeck lant 293. roeden dus weil tegen ebo van	0 2 33	4-0-5
modo Jan 8. 19 Van de Boeck 1725	lant van Biestvelt inden hoek vande Catte Straete sonder Straete grove 472 R ende sonder halffven wegh 466 1/2 R dus palende oost den wegh sijt volff. van pre	0 66	0-6-10
P. 29	lant achter thoff weerejnde tegen Straete is sonder Straete 1470. R. ende sonder voetw. 1465. roeden dus is an dobbel bijl. stuck comit ten drye besonder plaetsen ter Straeten	3 2 65	25-2-9
ouder delu pottis n ^o 3-60 lant P. 30	pachthoff boomgaert daer hy woont sonder Straete 612. R. ende sonder voetw. 1 comende met twee sijden tegen voort.	2 5 1/2	10-2-7
1806 belast Jan Van Der zande met sgh R. P. 35	lant comende tegen Beijghem aen de Catte Straete sonder Straete 219. R. hier af 25. R. over de herche van meys op jinghet Seghers blyse dan noch 194. R. met den halffven wegh inder Sijde Rett	0 1 91	3-1-9
		0 0 25	

Maenboek van Meys, 1717.

BESLUIT

De familie Labus heeft wel degelijk haar toponiemen nagelaten in Limbos.

Het hof was allodiaal goed en hierover vinden we uiteraard weinig terug in de maenboeken van Meys en Rhode en voor meer info moeten we het notariaat en het Schepengriffie aanspreken.

De laatst gekende eigenaar van de Labushoeve was *Mijnheer Verhaeghen* in 1717, nadien in het bezit van zijn erfgenamen die het rond 1776 aan *Mijnheer Brinck* verkochten.

De bezetters of huurders waren: in 1717 *Joannes Baptist de Boeck* en in 1724 *Jacobus Verbeyst*. Dan maken we een sprong naar 1794: *Petrus de Muylder* bewerkt de landerijen en de laatste kerkelijke 'ceyns' wordt door *Franciscus Jacobs* in 1806 betaald.

Was de hoeve nog intact in 1806?

In ieder geval werd ze vóór 1821 afgebroken en zelfs de straat verdween.

Heden is nog een kleine opening waar te nemen waar die straat was: aan de rechterzijde van het Hof van Limbos, dat door de familie Borremans uitgebaat wordt.

23.04.1720

Renteboek Tercameren

G. Couvreur 1720

© Cartesius

NOG EEN BROKJE WO1 IN ONZE GEMEENTE...

Toevallig dook onlangs nog een foto op van de toenmalige bezettingstroepen die hier in 1915 kampeerden.

Zoals we weten was de Hasseltberg een belangrijke plaats voor de Duitse militairen (*het Hof ter Hasselt diende bijvoorbeeld lange tijd als militair*

hoofdkwartier en de sint-Elooi kapel werd jarenlang door hen als paardenstal gebruikt) en deze foto toont Duitse troepen van het 2de Bn Flensburg die even rust houden.

We zien onder andere hun wapens, uitrusting en muziekinstrumenten langsheen de toenmalige tramsporen van wat nu de Nieuwelaan is.

EEN WEETJE VOOR DE WIJNLIEFHEBBERS

Waarom doorsnee-wijnflessen van 75 cl? En niet van 1 liter of zo? Dat zou toch logischer lijken en handiger om te kunnen rekenen...

De capaciteit van een wijnfles werd in de 19de eeuw gestandaardiseerd en sindsdien kan je daar de gekste theorieën horen over verkondigen... het zou bijvoorbeeld te maken hebben met de gemiddelde longcapaciteit van een glasblazer, het gemiddeld verbruik tijdens een maaltijd, een betere manier om de wijn te bewaren, transportfaciliteiten, een Franse of andere wetgeving, enzovoort enzoverder...

De achtergrond is veel prozaïscher en hangt samen met een praktisch handigheidje: in de 19de eeuw

waren de Britten de grootste afnemers van de Franse wijnboeren. Maar op het continent gebruikte men dan al het metriek systeem en in Groot-Brittannië werkte men met het Imperial Standard System. Eén Engelse Imperial Gallon kwam overeen met 4,54609 liter.

Om verwarring bij conversie te voorkomen, werd de uitvoer van Franse wijn gestandaardiseerd in vaten van zo'n 225 liter, afgerond dus 50 gallons. En zo'n vat leverde dus bij het bottelen 300 flessen van 75 cl op. En "300" is makkelijker om mee te rekenen dan "225": 1 vat = 50 gallons = 300 flessen. En bijgevolg: 1 gallon levert 6 flessen op. Dat is waarom, zelfs vandaag nog, kisten wijn meestal verkocht worden die 6 of 12 flessen bevatten

Julia Cornelissen interviewde ooit **Maurice Peeters** (Wolvertem 12.09.1936 – Jette 22.10.2016) over de herinneringen die hij nog over zijn grootvader kon vertellen. Die z'n grootvader was immers een van de alom gekende kleurrijke dorpsfiguren die in het begin van de 20ste eeuw de straten van oud-Meise hun apart cachet gaven. Zij pende z'n nostalgische herinneringen aan een verdwenen oud-Meise neer zoals hij het zelf ooit probeerde door te geven...

FRANS PEETERS, "DEN BINNER"

Maurice Peeters

Den Binner (1878-1952) woonde op nummer 15 in de "Kuiperstraat" (Boechtstraat) in een lemen hoeveke, rechtover Jef en Justine Van Laethem. Hij bracht zijn leven door aan de zijde van Louise Van Malderen (1883-1962). Zijn kleinkinderen noemde hen "*Peter en Moeke Maas*".

Er zijn vele versies over de oorsprong van de naam "*Den Binner*" maar niemand schijnt het met zekerheid te weten.

Sommigen beweren dat hij de naam te danken had aan een bepaalde functie die hij in de brouwerij Putteman (waar hij soms hielp) uitoefende.

Of was het door de gewoonte dat, als er bij "Kuiper" gedorst werd, iedereen meehielp die, zoals men het pleegde te zeggen, handen aan zijn lijf had?

Of had het iets te maken met het boerenleven, of was het een bijnaam die hij al als kind had verworven toen hij met de fles "*wittekes*" naar het veld werd gestuurd om de dorstigen te laven, maar den Binner had ook dorst en dronk gretig aan de fles. Hij vulde ze dan maar wat aan met water. De drank werd dus "gebonden" en hij was de binder of "*binner*".

Nog anderen beweren dat men hem zo noemde omdat hij zovele mensen "*zakken kon opbinden*" (beetnemen) dat ze het zelf geloofden...

Het gezin van Den Binner werd gezegend met 6 kinderen: 5 jongens en 1 meisje.

Hij was erg fier op zijn gezin. Met zijn opgroeiende zonen ging hij regelmatig op stap.

In hun gezelschap voelde hij zich veilig om naar hartelust straatgenoten "op stang te jagen".

Arme *Treze van Faille* (de moeder van Jeanne Streulens): zij woonde recht over hem en als hij haar over den "*den*" zag komen wist hij haar met allerlei politieke kwesties kwaad te krijgen.

Ook al maande Louise (de vrouw van den Binner) hem tot kalmte, het resultaat was altijd hetzelfde: Treze die met gebalde vuist de voordeur dichtsloeg, zodat men het in heel de "Kuiperstraat" kon horen. En Den Binner was tevreden, hij had zijn slag weer thuisgehaald!

Nochtans was Treze ook niet te onderschatten: "*Kinderen*", sprak zij, "*als er leurders aan de deur komen, kijk ge uit. Is het een vrouw: stuur ze weg. Is het een man, pas dan echter goed op, je kunt nooit weten of het uw vader niet is!*"

Eigenlijk vormden "Den Binner" en de Kuiperstraat één geheel. Niet alleen omdat hij er woonachtig was, maar ook omdat in deze straat slechts één familie woonde bestaande uit mensen die lief en leed altijd samen deelden.

Er zaten onder deze bewoners echter heel wat filosofen! Denken we aan Café Sedan met *Pie* en *Katrien* (broer en zus van den Binner) en "In de Roozenboom" bij *Jean van Waaike Cuyper* waar menige Perle en Blonde gedronken werden.

Meestal op zaterdagmorgen kreeg Den Binner 5 fr. van zijn Louise om bij de Cuyper een pot te pakken. Reden hiervan was dat hij anders door de zaterdagse kuis liep!

Zij wist wel dat ze van hem alles kon verwachten, want zij had hem bezig gezien toen Alice van Michel den beenhouwer met *Raymond van Waaike Leemans* (bijgenaamd "*de Lion*") in het huwelijk traden.

Michel gaf voor de gelegenheid in Den Roozenboom, gratis "*toerné général's*".

Den Binner die erg zijn best had gedaan bleef tijdens de toespraak aan het jonge echtpaar op zijn stoel zitten. De andere aanwezigen begrepen het eerst niet tot ze zagen dat hij gewoon niet recht meer kon.

Samen met *De Zwette Pie*, *Frans De Smokkeleir* en *Jean Van Titte* gaf hij regelmatig serenades.

Te warm in de zomer? Geen nood, een grote zonnebloem paste perfect op zijn kalend hoofd en zo trok hij er mee op uit. En waar kon men beter repeteren dan bij hem thuis in de bietenkuil? Vroeger kon alles natuurlijk.

Met de jaarlijkse kermis was Café Sedan echter de plaats waar al de familieleden van Den Binner samen kwamen.

Vanuit richting Londerzeel kwamen Frans Peeters (zijn zoon) en Guillaume. Uit Grimbergen doken Jef en Pierre op. Jan was reeds vroeg gestorven, terwijl Finne ook vroeg weduwe, de rest van haar leven doorbracht bij haar ouders.

Den Binner was de man die iedereen verwelkomde, hij straalde gewoon. Wanneer de kleinkinderen de jaarlijkse limonade hadden gedronken, was het afdruipe geblazen want het verder verloop van de avond was alleen aan de grote mensen voorbehouden.

De moeders met de kinderen trokken dan maar naar *Moeke Maas*, want daar werden ze op een "*pakske kaad*" getrakteerd.

Op weg naar het nr. 15 waren ze reeds voorbij de andere filosofen gegaan, o.a. *Rang Kreaal*, *Rie de Schoenmaker*, *Michel den Beenhouwer* en als *Jean van Waaike Cuyper* toevallig terug was van zijn werk aan de tram, dan was het stel volledig en kon het kaartspel pandoeren beginnen.

Eigenlijk hadden de kleinkinderen wel een beetje schrik van grootvader door zijn nogal streng en stoer voorkomen. Toen zij echter regelmatig in geuren en kleuren over zijn fratsen hoorden vertellen, voelden zij spontaan de warmte die onder het harde oppervlak verborgen was. Een warmte waarmee hij zijn gezin omringde en een niet aflatende werklust die er voor zorgde dat niemand iets te kort kwam.

Den Binner was ook een verwoed "*duivensjapper*". De duiven kwamen langs de *holpan* naar binnen. De ring die rond de poot van de binnengekomen duif zat, moest dan wel snel naar het duivenlokaal worden gebracht. Omdat hij af te rekenen had met sterke tegenspelers, had hij enkele boezemvrienden omgekocht die deze

concurrenten dan tegenhielden met een dringende vraag, of indien dat niet hielp werd een koord gespannen zodat de tegenspeler viel en de ring meestal op de grond moest worden gezocht!

Met duiven die niet op tijd toekwamen had hij geen medelijden. Voor het huis lagen hopen hout die hij gebruikte om de "verliezers" van het dak te kegelen.

Den Binner was één van de eerste die zorgde voor het onderhoud van het voetbalveld van Meise, toen nog gelegen aan *den Hazenbos*.

Zijn taak bestond in de witte lijnen te trekken met borstel en witkalk en de netten aan te spannen. In ruil voor zijn arbeid mocht hij het gras afmaaien met de zeis. Het gras werd op de kruiwagen of de hondkar geladen en door zijn trouwe hond Duc, naar huis getrokken.

Ook al werd er vaak gelachen wanneer Den Binner in de buurt was, als hij kwaad werd was het oppassen geblazen! De Chirojeugd had het gewaagd in het gras van het voetbalplein te spelen en alles plat te lopen, en zo het door den Binner aangebrachte verbodsteken te negeren. Zeer lang nadien nog: telkens den Binner in aantocht was, liep de Chirojeugd liever een straatje om want de uitbrander van den Binner was niet mis geweest! Zelfs Pastoor Van der Straeten werd er van verdacht opzettelijk toelating hiertoe te hebben verleend.

Den Binner was eigenlijk grafdelver en stoeltjeszetter.

Wanneer de kist was neergelaten en de kuil terug met aarde werd gevuld, werden de schoolkinderen gevraagd om bovenop de omgewoelde aarde te springen. Het had niets oneerbiedigs, de reden was gewoon dat daardoor de grond vast kon worden aangedamd, het was vroeger heel gewoon dat dit gebeurde.

Het stoeltjeszetten had den Binner steeds met grote zorg waargenomen, maar na de zaak van het platgetrapte gras was het plots gedaan. Alle priesters werden *zwartrokken* voor hem, die voor niets deugden. Hij heeft zich nooit van deze wrok kunnen losmaken. Men had het gewaagd iemand voor wie hij zich verantwoordelijk voelde (in dit geval zijn dieren) te benadelen!

Want niet alles was lach en zonneshijn in zijn leven. Hij wilde immers graag de "Ressen" vervoegen waaronder hij vele vrienden telde, maar de keizerin Charlotte, van wie hij land bewerkte, verbood hem de "Horzels" te verlaten!

Een ander moeilijk punt voor hem was *de voetbal*. Twee van zijn zonen waren uitstekende voetballers. Lomme was echter naar Peizegem uitgeweken. Met de jaarlijkse match tussen Meise en Peizegem speelden de twee broers als tegenstrevers tegen mekaar. Tussen beide werd geen woord gesproken, ook gunden ze mekaar geen blik.

Voor den Binner een topdag. Een week vooraf werd het veld grondig onder handen genomen, alles moest perfect in orde zijn. De dag zelf liep hij wakend rond en niemand durfde ook maar één woord kritiek te uiten over één van de spelende zonen, uit schrik Den Binner op de hals te halen.

In nr. 15 van de Kuiperstraat was een diepe waterput. Den Binner wist zijn kleinkinderen van de put op afstand te houden. Hij vertelde hen een schrikwekkend verhaal van *Kleude met zijn keet*, die in de put woonde. Als bewijs liet hij dan een emmer waaraan een ketting was bevestigd, in de put zakken. Het rammelend geluid joeg hen de stuipen op het lijf en niemand durfde nog de put te benaderen.

Achteraan in de tuin stond een grote perenboom: *dobbel fluppen*. De boom van de verboden vrucht. Na een ongehoorzaamheid werd zijn zoon aan de jonge notelaar die ernaast stond vastgebonden en

het verdikt luidde: "*dat hij er zou blijven tot de dobbel fluppen rijp waren...*" Gelukkig begaf de jonge notelaar het, zodat de "veroordeelde" kon vluchten.

Er kan nog zoveel worden verteld over deze man, de autochtone Meisenaren die het allemaal mee beleefden worden helaas schaars.

Maurice Peeters echter verzekerde... dat hij, het kleinkind van Den Binner, echt gelukkig is te wonen in het Meise waar hij opgroeide. Wanneer, zo vertelt hij, ik voor het werk de Kredietbank

in de Boechtstraat binnenstap, voel ik me weer op het lapje grond waar eens door heel het huis de gezelligheid ons tegenkwam.

Moeke maalde er met de koffiemolen tussen de knieën de verse pot koffie. Nadien werd het kokende water in de uit stof gemaakte koffiebeurs met zorg "opgegoten".

Onder krantenpapier dat met duimspijkers aan de schouw bevestigd was hing de varkenshosp te drogen. De biezen zetel die onder haar gewicht altijd lichtjes kraakte... haar warme lach... zoveel herinneringen gaan nog door me heen...

Wat is er nog overgebleven van de Kuiperstraat van toen, met het Café Sedan, *Maurice de Coiffeur* en recht tegenover *Wis en Rang Kreaal*, met *den drogist, Rie de Schoenmaker* waar wij onze eerste kinderschoenen pasten en er steeds weer gezellig werd gepraat... *Michel den Beenhouwer* die bij grootvader het *verken* kwam slachten en het vetgemeste kalf opkochte.

En *Treze van Faille* die op uitkijk stond als het nageslacht van Den Binner neerstreek voor de jaarlijkse kermis... *Jef van Delhaize* die gekend stond als een soort GB van Meise. Ik denk ook aan *Louis de Kleermaker*, die ons plechtige communiekostumes op maat maakte ... de *zwette Pie, dikke Fidel, Goore de schaapscheerder*,...

Tijdens de begrafenis van mijn vader, eveneens Frans Peeters genoemd, werd nog veel verteld over Den Binner. Het geslacht van Den Binner is nu zo goed als uitgestorven, en toch ben ik fier één van zijn kleinkinderen te zijn, al beweren sommigen dat ik van zijn streken heb geërfd

Herman Jozef Paul Boon (Laken 23.05.1930 – Zaventem 06.05.2005) was de jongste zoon van de bekende Jan Boon, directeur-generaal van het NIR / BRT. Negen dagen na z'n priesterwijding werd hij onderpastoor van de sint-Martinusparochie in Meise, iets wat hij zo'n elf jaar lang zou blijven. In die periode heeft hij bij vele inwoners van oud-Meise een blijvende indruk nagelaten.

Daarna werd hij ondermeer aalmoezenier van het sint-Rafaëlziekenhuis in Leuven en eindigde als aalmoezenier van de luchthaven in Zaventem, waar hij op een vrijdagavond in z'n kapel aan een hartkwaal overleed.

JEUGDHERINNERINGEN AAN HERMAN BOON PR.

Piet De Cuyper

Een van de personen die me uit m'n jeugd sterk zijn bijgebleven is zonder twijfel Herman Boon.¹

Wij kennen hem nog allemaal als de onderpastoor van Meise die sinds zijn wijding als priester in 1957 onder ons vertoefde.

Hij was jong en dynamisch toen hij bij ons kwam wonen. Letterlijk "onder ons" want hij was één van ons, als priester en als vriend.

Wat hebben wij niet allemaal meegemaakt met deze vernieuwende en creatieve geest.

Ik was leider in de Chirojeugd toen Herman Boon in Meise zijn intrede deed.

Het was wel even schrikken, want voor ons stond op die eerste leiderskring met hem een levenslustige jonge priester die al bij zijn eerste woorden een diepe indruk op ons maakte.

¹ Niet te verwarren met zijn naamgenoot Herman "Bie" Boon (Jette 28.02.1931 – Meise 27.09.2012), die van

Hij liet ons ook dingen zien die anders onmogelijk waren, onder andere op die leiderskring waar hij na de agenda zei dat hij een verrassing voor ons had en wij hem moesten volgen.

Hij stapte naar de kerk toe en in het oksaal vroeg hij ons of we het aandurfd en samen met hem het graf van de familie d'Hoogvorst te gaan bezoeken dat toevallig open was voor de herdenkingsplechtigheid die de dag nadien zou plaatsvinden.

Wij allen met een klein hartje met een kaars in de hand de trap afgedaald om de graven te bezichtigen van deze voor Meise en ook voor de onafhankelijkheid van ons land bekende man en zijn familieleden.

Luguber maar spannend voor jongens van 20 jaar.

Hij was een woordkunstenaar die van op de preekstoel wonderlijke verhalen vertelde, af en toe zelfs opgeluisterd door muziek zoals het liedje van Tom Dooley of Harry Belafonte's "Island in de sun". Vooral het liedje van Tom Dooley was goed voor verhitte gesprekken in de herbergen van Meise en in de straat.

Wij werden als het ware uit een alledaagse sleur getild naar het leren smaken van cultuur, muziek en theater.

Naast Jef Wellens is hij degene die mij de mooie kunst van het toneelspelen heeft aangeleerd. Het was fantastisch zo iemand als gids te hebben.

Hij was het die Julia en mij trouwde en nog steeds ligt de huwelijksomlie binnen handbereik.

Hij was het die onze eerste twee kinderen doopte en nog hebben we hieraan mooie herinneringen.

Hij was het die mij de weg wees als zeer jonge voorzitter van de KWB van Meise en later als medestichter van de KWB van Eversem.

Hij richtte onze gezinskring op en nog veel meer.

1987 tot zijn overlijden pastoor van dezelfde parochie in Meise was.

Hij maakte ook liedjes die hij zong met zijn gitaar, hij schreef en regisseerde toneelstukken, hij herwerkte de operette "De moord van Nijlen" waarvoor hij op 100 gekende en moderne liedjes nieuwe teksten schreef.

Hij schreef tv-programma's die hij samen met zijn Chirojeugd verzorgde en daarnaast was hij herder tussen zijn schapen.

Een parochiepriester om "U" tegen te zeggen, ook al had hij nogal wat tegenstanders die hem liefst zo vlug mogelijk zagen verdwijnen uit ons mooie Meise.

Hoge bomen vangen veel wind...

Onze familie heeft hem ook nog van een andere zijde gekend, namelijk als de bezorgde man die mij en ons gezin steunde toen ik ernstig ziek werd.

Hij kwam mij elke week bezoeken toen ik thuis te bed lag en zorgde er voor dat ik kon opgenomen worden in de Sint-Barbarakliniek te Pellenberg waar hij trouw elke maand langskwam en mij na mijn beterschap stimuleerde om bonte avonden in te richten in de kliniek en ook verzoekprogramma's te maken voor de lokale radio van de zieken.

Hij zorgde er voor dat de Chirojeugd een serenade kwam geven voor het ziekenhuis en dat er door de Chiroleiders voor de patiënten toneel werd gespeeld.

Toen hij in 1968 een andere opdracht van zijn bisschop kreeg was het alsof in Meise een bom viel. KWB, KAV, de Bond van Gepensioneerden, het Davidsfonds, de Chirojeugd, de Patclub en Jeugdgemeenschap en nog zovele andere verenigingen waren opeens hun proost en stimulator kwijt... Jaren nadien werd er nog over hem gesproken als de priester die in Meise zoveel had teweeggebracht.

Ook de grote kunstmecenas Maurits Naessens sprak met lof over hem in een artikel dat bij zijn afscheid in "Schoon Meise" stond.

Vele dingen herinneren nu nog aan Herman Boon maar het meest in het oog springend is wel het Chiroheem waar hij zelf in werkkledij en met kruiwagen aan het werk was.

Wij zijn nu na zijn afscheid van Meise al vele jaren verder en nog haalt hij de soms pers, vooral door zijn diepmenselijke betrokkenheid bij het failliet van Sabena als priester van onze luchthaven.

Daarnaast kreeg hij dan nog even de zeer moeilijke opdracht van zijn bisschop om Nederlands- en Franstaligen te gaan verzoenen in een aangrenzende parochie.

Wij weten dat hij ook daar met hetzelfde enthousiasme aan de slag zal ging.

Mag ik deze jeugdherinnering aan een fijn mens en een fantastische priester afsluiten met een gedicht van zijn hand?

*Leg in mijn handen Heer, één gouden klomp geluk
dan zal ik die in duizend stukken breken,
en ieder stuk zal van Uw Liefde spreken,
als ik ze uitdeel aan elke mens een stuk.
Als alles dan zal weggegeven zijn
zal ik mijn lege handen in de uwe leggen,
en dan heb ik niets anders meer te zeggen
dan: ik zoek naar U, de rest is schijn.*

1953 – 1957	Mechelen, Grootseminarie	[bron data: ODIS]
01.09.1957	Priesterwijding	
10.09.1957 – 31.08.1968	Meise, onderpastoor sint-Martinusparochie	
31.08.1968 – 31.08.1971	Leuven, aalmoezenier Academisch Ziekenhuis sint-Rafaël	
31.08.1971 – 31.12.1988	Mechelen, verantwoordelijke Centrum voor Evangelisatie	
30.06.1972 – 31.12.1988	Leuven, supervisor van de pastorale stages van de seminaristen van het Vicariaat Vlaams-Brabant in het Johannes XXIII-seminarie	
31.12.1988 – 06.05.2005	Zaventem, aalmoezenier va de nationale luchthaven	
01.01.1989 – 06.05.2005	Zaventem, parochievicaris sint-Jozefparochie	
00.02.2003 – 00.03.2003	Wezembeek-Oppem, parochieadministrator sint-Pieterparochie	

HET BELGISCH VRIJWILLIGERSKORPS IN MEXICO

HET «REGIMENT KEIZERIN CHARLOTTE»

Marc Gillisjans

Het verhaal begint bij keizer Napoleon III die sinds 1858 droomde van een katholiek Mexicaans keizerrijk onder Franse invloed.

Hij wou er een monarchie creëren die de Franse economie ten goede zou komen.

Begin 1862 stuurde hij een expeditiekorps naar Mexico om de president daar te dwingen 's lands schulden te betalen.

Bij de veldtocht van 1863 verkreeg hij de controle over het land en enige tijd daarna bood hij het bestuur over dat land en de keizerskroon aan Maximiliaan van Oostenrijk (de broer van keizer Frans-Jozef), die getrouwd was met Charlotte van Saksen-Coburg (een dochter van Leopold I).

Zijn troepen bleven voorlopig ginder en namen op 10.06.1863 de hoofdstad in.

Op 12.06.1864 doen dan keizer Maximiliaan en keizerin Charlotte hun intrede in de Mexicaanse hoofdstad.

Leopold I beloofde een contingent van 2.000 soldaten ter ondersteuning van de roerige toestanden die er heersten.

Hiervoor werd nu in de kranten een oproep gedaan om dienst te nemen in het *Regiment keizerin Charlotte*.

Dit Belgisch vrijwilligerslegioen wordt door luitenant-kolonel baron Van der Smissen gedrild, korpschef, die naderhand met de eerste lichter zal vertrekken.

Reeds in april 1864 was er sprake om een Belgisch korps op te richten dat de garde van keizerin Charlotte zou vormen.

Het zou uit 2.000 man bestaan met een engagement van zes jaar, hun dienstgraad zou met één graad verhogen en na afloop van hun dienst werd hun grond in Mexico beloofd. Oudenaarde zou de zetel van aanwerving en militaire opleiding worden.

Omtrent die tijd verschenen in de kranten ook cynische berichten met spotbanners en melding van het feit dat er in Oudenaarde geen soldaat te zien was.

Ondertussen waren in juli 1864 reeds 1.000 geweren uit het arsenaal van Gent naar Oudenaarde gebracht en nog eens 1.000 naar Antwerpen om vandaar naar Mexico verscheept te worden.

Maar in september waren er echter reeds 2.000 soldaten gevormd geworden waarvan er 600 in de kazerne lagen en met de eerste lichter zouden vertrekken. De rekrutering gebeurde onder kandidaten bij militairen en burgers.

14.10.1864

Die dag nemen die 600 vrijwilligers¹ in Oudenaarde de trein. Het waren vooral miliciens, vroegere militairen en burgers. Hieronder bevond zich:

Avidius Laurentius Stallaert,
°Wolvertem op 22.06.1843; zoon van Jacobus, wever (°Wolvertem 01.10.1793)² en Anna Francisca Van Humbeeck (°Wolvertem 18.04.1802) uit Imde, die op 15.01.1834 te Wolvertem trouwden; de huwelijksakte vermeldt dat de bruid een natuurlijk kind was.

Op 22.07.1858 vertrekt hij naar Laken nadat hij tevoren koejongen was geweest op het pachthof van J.B. Van Humbeeck - J.M. Leemans.³

En op 30.06.1860 werd hij voor acht jaar ingelijfd bij het regiment der Gidsen. Op 16.01.1864 is hij brigadier en geeft op 15.10.1864 zijn ontslag waarschijnlijk om in te tekenen bij het vrijwilligerskorps.

Samen met hem vertrokken nog korpschef Van der Smissen, 15 officieren, een boekhouder, een geneesheer, 34 muzikanten met hun chef en 4 kantinehoudsters.

Na een afscheidsplechtigheid te Oudenaarde waren ze in de namiddag van de 14^e oktober met

Oudenaarde (Tocambaroplein): monument opgericht in 1867 voor de troepen van het Mexico-regiment.

¹ *L'Echo du Parlement* dd. 16.10.1864. Onder de leiding van luitenant-kolonel baron Van der Smissen. Het waren de 1^e en de 2^e compagnie Grenadiers en de 1^e en de 2^e compagnie Tirailleurs. Bij hun vertrek in Oudenaarde droegen ze het veldtenu bestaande uit een korte uniformjas van ongebleekt linnen over hun vestje, met rode tressen voor de grenadiers en groene voor de tirailleurs; een zwart linnen hoed met pluim, een grijsblauwe broek met lederen beenomhulsels. Verder een opgerolde capotjas op de rugzak met gamel, veldfles en pikettenijzers voor hun tentje; aan de koppelriem hun patroentas en verder nog een Enfieldkarabijn 13 mm met bajonet.

² Drager van de *Médaille de St.Hélène* met brevet nr. 13008 dd. 22.06.1858; gewezen jager te paard bij het 11e regiment met garnizoen te Neuf Brisac (Fr). Nam deel aan de slagen van Leipzig (oktober 1813), Vauchamps (februari 1814) en Waterloo-Plancenoit (juni 1815). Hierna werd zijn regiment ontbonden. In de huwelijksbijlagen zit een papier waarop in het Frans verklaard wordt dat hij bij koninklijk besluit van 22.12.1824 niet meer aan de militaire dienst is onderworpen.

³ Pachters op het kasteelhof te Wolvertem. Zijn ouders woonden ondertussen ook in Laken.

*Officieren en soldaten van het Mexicaanse expeditiekorps.
In het midden met de witte pluim op z'n hoed: Lt-Kol Alfred Vander Smissen.
[foto: legermuseum Brussel]*

de trein via Parijs, Orleans en Angers naar Saint-Nazaire vertrokken, waar ze de 17^e oktober om 3 uur 's nachts inscheepten.

Na een lange zeereis ontschepen ze op 13.11.1865 in Vera Cruz (Mexico). Na een voettocht van twaalf dagen bereiken ze de hoofdstad op 01.12.1865.

Op 17.12.1865 wordt hij vermeld als musicus 2^e klasse bij het Belgisch vrijwilligerskorps in Mexico waar hij tot 1867 verblijft.

Op 20.01.1867 wordt hij bij de ontbinding van zijn eenheid ontslagen.

14.11.1864

Toen vertrok onder leiding van kapitein Loiseau ⁴ vanuit Oudenaarde, waar de afscheidsplechtigheid plaatsvond, het tweede detachement van 400 man dat meestal uit werklozen en zeer jonge mannen bestond.

Omdat het reeds begon te winteren hadden ze nu de capotjas over hun tenue getrokken. Samen met hen vertrok nog de kledingstock, een deel wapens en munitie en vier kantinehoudsters. Ze ontschepen te Vera Cruz op 12.12.1864, krijgen hun wapen, cartouches en proviand en dienen onmiddellijk een mars van 7 uur door de bergen aan te vatten want Mexico-stad lag op 98 uur voetreis. ⁵

⁴ *Le Bien Public* dd. 16.11.1864 en *Le Propagateur* dd. 19.11.1864. Volgens teruggevonden briefwisseling kregen ze drie keer daags te eten: 's morgens koffie, suiker, beschuit en rum, 's middags en 's avonds: groentesoep, iedere andere dag vlees, beschuit en een

kwart liter wijn. Onderweg werd hun theorie over hygiëne en over hun soldatenplichten gegeven.

⁵ *De Denderbode* dd. 05 en 19.03.1865: hierin wordt ook een brief van een soldaat gepubliceerd die er met zijn vrouw (marketenster) is en die verhaalt dat er twee keer

Petrus Josephus Van den Bruggen, geboren te Meise in 1836, zoon van ..., metsersgast, in september 1864 aangeworven en terug in januari 1867. Hij wordt in de literatuur (ESB 2004 p. 260) vermeld, maar blijkt onvindbaar in de bevolkingsadministratie van de gemeente Meise...

14.12.1864

Een derde detachement bestaande uit 362 man vertrekt onder leiding van majoor Tydgat.⁶

Medaille voor de deelnemers
aan het Mexico-korps.

per week 10 à 20 Mexicaanse guerrillastrijders worden geëxecuteerd. Ze kwamen op 05.01.1865 in Mexico-stad aan en kregen 37 ct. soldij per dag waarvan ze 25 ct. aan eten dienden uit te geven.

⁶ *Le Propagateur d'Ypres* dd. 17.12.1864.

⁷ Een veldslag die voor het regiment faliekant afliep. Het bataljon met de tirailleurs van majoor Tydgat nam hieraan deel en van de 264 manschappen werden er 200 gevangengenomen, 30 werden gedood, 15 waren gekwetst en de rest was verdwenen. In een schrijven naar huis klaagt een soldaat uit Diksmuide steen en been: *we zijn bedrogen geworden, dag en nacht dienstdoen, tot 12 uur per dag marcheren, maar half genoeg eten en drinken; we zien hier slechts ellende en slavernij*; en een

16.01.1865

Vertrek van een laatste contingent van 190 manschappen naar Vera Cruz in Mexico waaronder:

Jean Louis Van Crombruggen, geboren in Wolvertem in den Boskant op 12.02.1840; zoon van Jan Baptist, kleermaker, °Londerzeel en Anna Maria Jacobs, naaister.

Op 12.01.1865 tekende hij voor zes jaar in bij het Belgisch vrijwilligerskorps in Mexico. Op 20.01.1867 wordt hij ontslagen bij de ontbinding van zijn eenheid.

Hij overleed te Elsene in 1926.

Het regiment nam deel aan vijf veldslagen:

- **11.04.1865**: de slag bij Tacambaro met 250 tirailleurs.⁷
- **26.07.1865**: de slag bij La Loma.
- **16.04.1866**: de slag bij Marin.
- **18.06.1866**: de slag bij Charco Redondo.
- **25.09.1866**: de slag bij Ixmiquilpan met 340 grenadiers.⁸

De Belgische legioensoldaten werden echter ingezet voor alle mogelijke taken behalve waarvoor ze zich hadden gemeld, namelijk als lijfwacht van de keizerin.

Er ontstond groeiend ongenoegen en de soldaten wilden zeker niet vechten onder generaal Mendez. Men sprak zelfs van huiswaarts te keren, desnoods als onteerde soldaten en de schande zou men er maar bijnemen.

In november 1866 leden ze opnieuw een nederlaag met grote verliezen te Tula.⁹

Gentenaar schrijft: *men had ons weelde en geluk beloofd maar al het geluk dat hier ons wacht zijn ziekte of een kogel. Van de 1.600 Belgen die ons korps uitmaakten blijven er slechts 700 dienstdoende; de anderen zijn dood of gevangen; stuur 50 fr. want ik heb geen geld meer!* De soldaat dacht ook van nooit meer te zullen terugkomen. (*De Denderbode* dd. 11.06.1865; 09.07.1865 en 07.09.1865). Een relaas van de slag vinden we in de krant *De Toekomst* van 04.06.1865. En in dezelfde krant wordt op 07.01.1866 over een uitwisseling van krijgsgevangenen gesproken.

⁸ Onder leiding van Kolonel Van der Smissen.

⁹ *De Toekomst* en *Le Propagateur d'Ypres* dd. 24.11.1866 met het relaas van de slag.

Door de voortdurende onlusten en botsingen met guerrillastrijders ¹⁰ besluit de Franse regering in 1866 haar troepen terug te roepen waardoor het Belgisch legioen noodgedwongen ook naar huis zal moeten keren.

Gevolg was dat er op 24.12.1866 een eind kwam aan de werking van het regiment waarbij de soldaten de mogelijkheid werd geboden over te gaan naar het Mexicaans leger met verhoging van hun graad of naar huis te gaan (wat zou gebeuren door toedoen van de Franse regering).

En reeds op 22.07.1866 komen er 31 legionnaires toe te Brussel.

Tenslotte, op 20.01.1867 vertrekt keizerin Charlotte ¹¹ om in Europa steun voor haar man bij Napoleon, bij de paus, bij haar broer Leopold II en bij de keizer Franz-Jozef te gaan zoeken.

Ze krijgt echter nergens gehoor en vanaf dan beginnen de verschijnselen van paranoia zich te manifesteren.

Op 19.06.1867 komt Maximiliaan, die in Mexico was gebleven, voor het vuurpeloton.

Ondertussen was Charlotte in haar kasteel te Miramar bij Triest toegekomen. Hier werd ze verder verpleegd voor haar aanvallen van krankzinnigheid en op 31.07.1869 arriveert ze in Brussel.

Pas op 12.01.1868 krijgt ze bericht over de dood van haar man.

Na een brand in maart 1879 in haar residentie, het kasteel van Tervuren, komt ze aan in Meise op het kasteel van Boechout.

Hier zal ze tenslotte op 17.01.1927 sterven.

Haar kist, begeleid door enkele stokoude soldaten van haar keizerlijk regiment, wordt in de crypte van Laken bijgezet.

Van gans het **regiment keizerin Charlotte** zijn er 35 officieren en 754 manschappen teruggekeerd, de rest was gesneuveld, omgekomen door ziekte en ontbering of tekende in voor het Mexicaans leger.

*Lt-Kol (later Lt-Gen)
Alfred Louis Adolphe Graves
baron Van der Smissen*

¹⁰ *De Toekomst* 05.03.1865: in dit artikel is er sprake van vele vermoorde Belgen uit de eerste lichtung.

¹¹ Kolonel Van der Smissen verlaat met zijn troepen, zonder hun wapens, het garnizoen te Puebla op 11.01.1867 om samen met de keizerin te Vera Cruz op 20.01.1867 aan boord van Franse transportschepen te

gaan. Ze komen aan te Antwerpen op 10.03.1867. Op 21.04.1867 van dat jaar komen er nog eens 80 manschappen terug in Brussel. Ze hadden dienst genomen bij de gendarmerie te paard (*De Denderbode* van 17.03.1867 en 21.04.1867).

Le Baron ADOLPHE VAN DER SMISSEN a l'honneur de vous faire part de la perte cruelle qu'il vient d'éprouver en la personne de son bien-aimé Frère,

LE BARON

ALFRED-LOUIS-ADOLPHE-GRAVES VAN DER SMISSEN

LIEUTENANT-GÉNÉRAL EN RETRAITE
AIDE DE CAMP DU ROI
ANCIEN COMMANDANT DE LA LÉGION BELGE AU MEXIQUE
GRAND OFFICIER DE L'ORDRE DE LÉOPOLD
DÉCORÉ DE LA CROIX MILITAIRE
COMMANDEUR DE LA LÉGION D'HONNEUR
CHEVALIER DE 1re CLASSE DE L'ORDRE DE SAINTE-ANNE DE RUSSIE AVEC PLAQUE ORNÉE DE BRILLANTS)
GRAND-CROIX DE L'ORDRE DE L'AIGLE ROUGE DE PRUSSE (AVEC PLAQUE ORNÉE DE BRILLANTS)
GRAND-CROIX DE L'ORDRE DE CHARLES III
CHEVALIER DE 1re CLASSE DE L'ORDRE PRINCIER DE BOHEMZOLLENS
GRAND-CORDON DE L'ORDRE DE SAINT-BENOIT D'AVIZ
CHEVALIER DE 1re CLASSE DE L'ORDRE DU LION D'OR DE NASSAU
DÉCORÉ DE 1re CLASSE DE L'ORDRE DU LION ET DU SOLEIL
COMMANDEUR DE L'ORDRE DE LA GUADELOUPE
OFFICIER DE L'ORDRE DE L'AIGLE MEXICAINE
DÉCORÉ DE LA MÉDAILLE DU MÉRITE MILITAIRE DU MEXIQUE
DÉCORÉ DE LA MÉDAILLE FRANÇAISE DE L'EXPÉDITION DU MEXIQUE
DÉCORÉ DE LA 2e CLASSE DU MEDJIDIE
CHEVALIER DE L'ORDRE DE LÉOPOLD D'AUTRICHE
CHEVALIER DE 2e CLASSE DE L'ORDRE DE LA COURONNE ROYALE DE PRUSSE

né à Bruxelles, le 1er Février 1823, et y décédé le 16 Juin 1895.

Le Service funèbre aura lieu à l'Eglise Anglicane, rue Belliard, 13, le Mercredi 19 Juin, à 11 heures.

L'Inhumation se fera immédiatement après au cimetière d'Evere.

Réunion à la maison mortuaire, rue du Marteau, 11,
à 10 1/2 heures.

Dieu a tellement aimé le monde, qu'il a donné son Fils unique, afin que quiconque croit en lui ne perisse point, mais qu'il ait la vie éternelle.

SAINT JEAN, III, 16.

Bruxelles, le 17 Juin 1895.

Imp. A. LESIGNE, 25, rue de la Charité.

TERWIJL DE VIJAND ONS LEVEN ZUUR MAAKTE...

Julia Cornelissen

Augustus 1993. Ik ben in de tuin druk bezig als er plots een hoofd boven de haag verschijnt. Mijn buurman, Maurits Peeters, had een vraag voor mij. "Of ik al had gehoord over de film die ooit in Sint-Brixius met mensen van het dorp was opgenomen. Het zou tijdens de oorlog zijn geweest... 1942, 1943"... hij wist het niet meer zo precies. Wel dat het Henri Storck was die de regie op zich nam.

"Het zou toch fijn zijn voor de dorpingen als ze die film nog eens konden bekijken".

Zeker zou dat voor velen aangenaam zijn maar waar was die film? Wie had hem in zijn bezit? Hoe kon ik die in Sint Brixius Rode krijgen of bestond die oude film nog wel?

Omdat ik Maurits niets kon weigeren ging ik met de weinige aanwijzingen die ik had aan de slag. Het was voor mij totaal nieuw, ik had nooit van dergelijke film gehoord.

Met wat speurwerk kwam ik Henri Storck ¹ op het spoor, en na telefonisch contact werd ik door hem vriendelijk uitgenodigd in zijn bureel te Brussel. Hij wou alles rustig met mij bespreken.

En zo kwam het dat ik de tram L nam, richting Brussel tot het eindpunt Brussel Noord.

Henri Storck was één en al oor en na aandachtig te hebben geluisterd gaf hij mij de toestemming de film te gebruiken, alleen hij had hem zelf niet meer in zijn bezit. Hij had hem in bewaring gegeven aan het Museum van de Boerenbond in Leuven.

Ik nam contact met de Boerenbond maar kreeg al een uur later de negatieve melding dat de film niet werd teruggevonden.

En zoals het helaas altijd wel het geval is: nadat ik bekendmaakte dat een familielid van mij deel van het bestuur uitmaakte, gingen als bij wonder alle deuren open!

De dag nadien had men de film wél teruggevonden en zou men hem persoonlijk komen afspelen op de voorziene datum!

Ik stelde Henri Storck op de hoogte en deze laatste beloofde dat als zijn gezondheid het toeliet hij zeker ook zou aanwezig zijn die bewuste dag. Hij had toen al serieuze gezondheidsproblemen.

Er werd voor de nodige accommodatie van zaal de Linde en de propaganda gezorgd. Ook al was die overbodig. Als een vuurtje ging het nieuws door het dorp wat er voor zorgde dat die bewuste dag

de zaal uit haar voegen barstte! Zowat heel Rode was aanwezig.

Net voordat de film zou worden afgedraaid kwam Henri Storck binnen.

Ongelooflijk maar waar: hij keek rond in de zaal en ging recht naar Jeanneke, echtgenote De Prins, zijn hoofdrolspeelster...

Er volgde een warme omhelzing, zelfs tranen. In de zaal ontstonden de onvermijdelijke reacties.

Henri Storck ging vooraan in de zaal waar speciaal voor hem een klein spreekgestoelte was neergezet. Hij sprak iedereen met veel emotie toe waarna de film kon worden vertoond.

Voortdurend werden er in de zaal kreten van erkenning gehoord: "*maar zie is, de Jef, amai, hoe loopt die erbij*", "*en daar: ons Wis, waar is de tijd...*" en het bleef zo maar doorgaan.

Naar wat hij zelf vertelde had Henri Storck reeds van in 1936 het idee om deze film te maken, omdat hij bij de stedelingen, de zogezegde meer gegoede burgers, de miskennis en het wanbegrip wou wegwerken over de harde werkers die de boeren waren. Zoals hij zelf zegde "*ik heb ze lief*"!

Het zou in volle oorlogsjaren zijn dat de film tot stand kwam. Dit kon gebeuren dank zij relaties bij de Nationale Corporatie voor de Landbouw en de Voeding. Hierdoor kreeg hij ook de financiële mogelijkheid om zijn droom waar te maken.

De film zou de "*Boerensymfonie*" worden genoemd waarin de zware arbeid in de vier seizoenen in beeld werd gebracht: de lente, zomer, herfst en winter; en dan afgesloten worden met een vijfde deel: een boerenbruiloft.

¹ ° Oostende 05.09.1907 + Brussel 17.09.1999.

De film werd in Brabantse boerderijen rond Brussel gedraaid:

- de lente in het *Duigemhof* te Herent-Winksele bij Leuven, en enkele opnamen in een hoeve te Sint-Kwintens-Lennik in het Pajottenland en te Veltem in de *Peetershoeve*;
- de zomer dan in Sint-Brixius-Rode in 't *Hof te Rode*, bewoond door Rik Verbruggen. Sommige scènes werden gedraaid in de *Charleroyhoeve* te Grimbergen en de *Vander Hasselt-hoeve* te Oppem;
- de herfst in de *Moenshoeve* te Tombeek-Terlanen;
- de winter werd dan wel weer in de *Verbruggehoeve* gedraaid in Sint-Brixius-Rode;
- bepaalde sneeuwtaferelen werden in de Ardennen opgenomen;
- de "Boerenbruiloft" werd te Oppem in de hoeve van de familie Van der Hasselt, *Hof ter Steen*, gedraaid.

Jeanne, die tijdens de opname in Oppem als jonge bruid aan haar aanstaande Hendrik Verbruggen (door de dorpingen beter gekend als *Rik van 't*

Hof) trouw beloofde, moet op Henri Storck een behoorlijke indruk hebben gemaakt dat hij haar aanstonds erkende bij het binnenkomen van de zaal, ook had de tand des tijds haar niet gespaard en werd de rolstoel een deel van haar leven.

Aan het einde van de film kwam Henri Storck naar mij toe en gaf spontaan toestemming om van de film video's ter beschikking te stellen aan de geïnteresseerden. Hij was duidelijk aangedaan door de reacties van de toeschouwers.

De opnames van de film tijdens de oorlogsjaren 1942-44 zouden 3 lange jaren duren maar ook 2 mensenlevens kosten: een boer in Vlaanderen en één in Wallonië hadden elk een stal ter beschikking gesteld voor het onderbrengen van het filmmateriaal. De Vlaming werd door de Duitsers gefusilleerd en de Waal werd door rexisten om het leven gebracht!

Een hoge prijs voor het verwezenlijken van een droom en toch de wil om door te gaan in volle oorlogsjaren. Het aandurven om de vijand te trotseren. In Brussel zou men zeggen: "château"!

foto: rtbf

Jeanne Streulens (1898 - 1991) was niet alleen een alom geliefde onderwijzeres, het eerste vrouwelijke gemeenteraadslid van de gemeente oud-Meuse, maar ook haar hele leven actief bezig met theater, deels als actrice in een semi-professioneel kader en deels in de wijde omgeving ook als levenslange promotor van het amateurtoneel.

Berla stelde dan ook voor een straat naar haar te noemen (een zijstraat van de Kapellelaan), iets dat de gemeenteraad op 20.04.2020 definitief goedkeurde.

Er werd ook een prijs met haar naam voor theateropvoeringen gecreëerd, en dit met een "wisselbeker" als inzet. Voor de creatie van dat laatste werd een beroep op onze plaatselijke beeldhouwer Paul Gregoir gedaan. In onderstaand stuk vertelt hij zelf over zijn kunstwerken en z'n herinneringen aan de totstandkoming van dat Jeanne Streulensjuweel.

MIJN BEELDHOUWERK EN HET JEANNE STREULENSJUWEEL

Paul Gregoir

Ik ben op 02.06.1940 geboren, drie weken na het losbreken van de tweede wereld oorlog.¹

Ik groeide op te Klein-Willebroek in een milieu van metaalconstructeurs en in een familie van acteurs en kunstenaars.

Van jongsaf ging mijn moeder met mij naar de toneelvoorstellingen van het "Het reizend volkstheater" te Antwerpen, waar mijn tante Anny De Loenen samen met Senne Rouffaer, Roger Thoelen, Frans Vercammen, Gaston Weemaes, Jef Burm en nog vele andere grote acteurs, de klassiekers van Shakespeare, Griekse tragedies en vele Vlaamse toneelwerken vertolkte.

Diep onder de indruk van dit hoogstaand professioneel theatergebeuren, qua vertolking, decors, belichting, muziek en klank, ontwaakte in mij een sterk verlangen naar het theaterpodium en zijn dramatische kunsten.

In het zesde studiejaar van de lagere school ontdekte de meester een verborgen zangtalent in mij. Van dan af werd ik een veel gevraagd solo-zangertje die in de provincie de bijnaam kreeg van "De Wienerzangerknaap... van Klein-Willebroek". Die naam kreeg ik omdat ik geen andere liederen wou zingen dan die van Mozart, Schubert en natuurlijk al die prachtige sfeervolle kerstliederen die iedereen kende.

Door mijn naïeve, kinderlijke en onschuldige gevoelens van liefde, die ik vol van emoties overbracht in mijn gezang, raakte ik onbewust mijn publiek tot in hun diepste, ontroerde hen en maakte ze gelukkig en blij.

Deze positieve ervaringen gaven mij een enorme voldoening en deden mij dromen van een carrière als operazanger.

Om de twee, drie maand speelde men in het operahuis van Antwerpen een nieuwe productie, en die moest ik zien, beleven en ervaren.

Uit het kanaal van Klein-Willebroek, dat door de oorlog met ijzerafval bezaaid lag, viste ik oud ijzer op, verkocht het op vrijdag aan de handelaar in oudijzer, riep op zondag namiddag naar mijn ouders dat ik naar de Chiro ging, en belande door middel van autostop, in de namiddagvertoning van één of andere operavoorstelling.

Op 14-jarige leeftijd verdween plots mijn zuivere kinderstem, stopten ook al die optredens en het applaus en kwam ik terecht in een periode van eenzaamheid en diepe rouw om het verlies van mijn enig scheppingsmiddel: "mijn zangstem". Die was de spiegel van mijn ziel geworden, mijn therapie om mijn blijde of droevige emoties te verwerken.

¹ Voor meer info, een overzicht van de beelden en een mogelijk bezoek aan zijn beeldentuin te Rossem: zie zijn website www.paulgregoir.be.

*“De Gave van sint-Elooi” – 1988.
(standbeeld aan de sint-Elooi kapel te Oppem)*

“Ik heb de stilte gevonden” – 2018.

Om mijn gedachten af te leiden en mijn evenwicht terug te vinden, begon ik met mooie kunstsmeedwerkjes te maken voor mijn tante Anny, omdat zij de enige was die mijn onbevredigd verlangen om kunst te creëren begreep.

En dan, in 1957, kwamen wij naar Meise wonen. Algauw ontdekte de toenmalige onderpastoor Herman Boon, mijn “technische vaardigheid” en mijn “verborgen kunstzinnig en creatief talent”. Prompt gaf hij mij de opdracht om een beeldhouwwerk te ontwerpen voor het speelplein te Meise-centrum.

Ik, die geen raad wist met mijn scheppingsdrang, kreeg door die onverwachtse erkenning van Herman Boon, een vloed van opgestapelde inspiraties.

Mijn drang om beelden te ontwerpen en te creëren was niet meer te stuiten: een nieuwe jonge beeldhouwer werd geboren.

“Het corona-musje” – 2020.

De meeste beelden maakte ik uit inoxstaal, omdat metaal bewerken in mijn genen zat, geërfd had van mijn vader en voorvaders.

Bij het bewerken en vormgeven van dit materiaal hoefde ik niet eens na te denken, gewoon mijn inspiratie die van binnenuit mijn handen dicteerden, hun gangen laten gaan en dan vol verbazing staan kijken naar het eindresultaat.

"Oorzaak van onze blijheid"
– 1960.

*Herman Boon
(met achter hem ingekaderd een
tekening van zijn vader Jan Boon)
– houtskooltekening 21.09.1961.*

Daar ik 60 jaar geleden niet beschikte over gereedschappen, duurde het enkele jaren voor mijn eerste beeld gemaakt was. Dankzij de hulp van dhr. Paul Sonck, die mij toen een lasapparaat bracht, kreeg ik het na 3 jaar toch afgewerkt. Ondertussen was het speelplein in handen van de gemeente die op het terrein het sportcentrum bouwde en mijn beeld niet kon gebruiken.

Uit noodzaak heb ik dan het werk maar voor vloeren bij de firma Rodal geruild. Vandaar is het beeld naar een villa in Tervuren verhuisd.

Na een jaar of 20, moest mijn beeld daar dringend weg en vroeg men mij om mijn werk terug te kopen, wat ik toen niet kon. Daar men niet onmiddellijk een koper vond is mijn allereerste beeld naar het schijnt bij een schroothandelaar terecht gekomen en verdwenen.

De opdracht van Herman Boon was: een beeld te ontwerpen met als titel: *"Oorzaak van onze blijheid"*.

Het beeld moest een spelende moeder met kind en terzelfder tijd ook O.L. Vrouw met haar zoon voorstellen. Er moest een bal en een ring of reep in verwerkt worden en 2,6 m hoog zijn.

Ik ontwierp: een ring die de wereld voorstelde en waarop moeder Maria hoog verheven boven stond en een bal of leven ontving vanuit de hoogte en dat leven doorgaf aan haar zoon, die opspringt uit de schoot van zijn moeder.

Toen ik het ontwerp toonde aan Herman was hij verrast over mijn tekening en stelde voor om het door een van zijn vrienden te laten maken.

"Ik ga het zelf wel maken" antwoordde ik.

Daar ik geen andere mogelijkheid had, ben ik er dan maar aan begonnen met het ijzer dat in ons kot lag, en ben er 3 jaar aan bezig geweest, omdat het metaal 5 mm dik was en ik bijna geen gereedschap had...

Omdat ik autodidact ben, kan ik vrij en ongebonden al wat mij raakt en beroert in mijn persoonlijke poëtische vormtaal uiten en op die manier bepaalde emoties verwerken. Ook alle redenen tot verwondering en ontroering voor het verleden en het heden, grijpen mij aan en dwingen mij die te verwerken in een beeld.

Wanneer men mij vraagt: "welk werk tot op heden mijn belangrijkste kunstwerk is?", dan moet ik daarop antwoorden dat de creatie die ik op dat ogenblik aan het opbouwen ben, de belangrijkste is, omdat ik dan op dat moment, het onnoembare, het verborgene en de ongrijpbare emoties die ik op dat ogenblik beleef en verwerk zichtbaar aan het maken ben.

Van zodra het werk voltooid is, kan ik die emoties loslaten, voel ik mij bevrijd, kom ik tot innerlijke rust en word ik weer de Paul die men denkt te kennen.

Bij vele bezoekers van mijn beeldentuin te Rossem, valt het hen op dat veel van mijn werken titels dragen die verband houden met "zang en lied", wat waarschijnlijk een restant is van uit mijn kindertijd.

Voorbeelden?

- Het broos begin van een wondervol nieuw lied (de geboorte van Sieglinde);
- Het zachtzinnige tedere gevoel van innerlijke samenzang (de liefde);
- Het lied van heer Halewijn;
- Sonnet der gebondenheid;
- enz...

Het allerkleinste beeldje dat ik ooit maakte is 5 cm hoog, weegt 60 gr en heeft als titel: "Het meisje en haar dwarsfluit", en dat was een geschenkje voor mijn lieve echtgenote Rita, die toen nog dwarsfluit speelde.

Het allergrootste werk dat ik maakte, is 6 m hoog, weegt 1 ton en heeft als titel: "Eddy baron Merckx". Dit monument had ik reeds in 1969 na de overwinning van Eddy zijn eerste ronde van Frankrijk ontworpen, maar door gebrek aan financiën in die jaren, ben ik pas 42 jaar later aan dit werk kunnen beginnen, zodat het op de 70ste verjaardag van Eddy Merckx aan het Administratief Centrum van Meise te Wolvertem ingehuldigd kon worden.

"Jeanne Streulensjuweel"
– 1988.

Al de werken die ik in het verloop van mijn 60-jarige loopbaan als kunstenaar heb verwezenlijkt, ontstonden allemaal van uit eigen ervaringen of gebeurtenissen die mij diep raakten en bezig hielden, zoals de liefde, het verlangen naar nieuw leven, de geboortes, maar ook gedachten rond de dood of gedachten rond *“voorbij het voorbijgaande”*.

De rampzalige gebeurtenissen zoals, de aanslagen in Zaventem en Maalbeek of het coronadrama en vele andere, dwongen mij deze te verwerken in een beeld.

Maar... de opdracht die ik in 1988, van mevrouw Jeanne Streulens via mijn vriend Piet de Cuyper kreeg, om een wisselbeker te maken, die voor 6 maanden aan de winnaars van het tweejaarlijkse wagenspeltoernooi te Meise zou uitgeleend worden, was een heel andere uitdaging.

Het woord *“wagenspel”* bracht mij bijna onbewust tot het *“Jeanne Streulensjuweel”*, zoals het nu in de grote hal van het Administratief Centrum te Wolvertem tentoongesteld staat.

Omdat het juweel nogal zwaar uitviel en aan vele verplaatsingen zou moeten weerstaan, had ik het van een bijpassende juweelkoffer met het nodig beslag uit smeedijzer voorzien.

Op een afgesproken dag, droegen mijn echtgenote en ik de gesloten koffer tot in de Plantentuin waar juffrouw Jeanne, een fotograaf, een journalist, Piet en nog andere genodigden ons al stonden op te wachten.

Mijn vrouw en ik plaatsten met moeite de zware koffer op de voorzien sokkel, zodat de toen 90 jarige opdrachtgeefster het slot en het half rond deksel gemakkelijk kon open krijgen.

Na enkele toespraakjes en veel foto's deed juffrouw Jeanne, geplaagd van zenuwen, de koffer open en riep verbaast: *“Oei... maar dat is geen wisselbeker!!!”*.

Gelukkig was mijn goeie vriend Piet daar om aan juffrouw Jeanne uit te leggen dat het geen beker was geworden maar een juweel... *“Het Jeanne Streulensjuweel”*.

Toen ze begon te beseffen wat haar was overkomen sloeg haar verbazing om, in een intens gevoel van tevredenheid, blijheid, fierheid en geluk.

Dank u, *“Orde Van Het Gulden Masker”*, nu eigenaars van het juweel ontworpen ter bevordering van het amateurtoneel, dat jullie ter nagedachtenis van juffrouw Streulens, dit juweel nu blijvend hebben tentoongesteld in de inkomhal van het nieuw gemeentehuis van Meise.

Orde van het Gulden Masker

Grootmeester:
Ridder Julien De Doncker
juliendendoncker@telenet.be
02 269 24 87 - 0473 76 75 78

Opgericht 27 januari 1963
<http://ordevanhetguldenmasker.yolasite.com/>
Griffier: Ridder Roeland Vranken
Dagwanden 39, 1860 Meise
roeland.vranken@skynet.be
02 269 21 41 - 0472 333 110

OPGERICHT : 27 JANUARI 1963

Meise, 1 december 2011

Jeanne Streulens-Juweel

EIGENDOMSRECHT

Onder bescherming van cultureel weldoenster juffrouw Jeanne Streulens, inwoner van de gemeente Meise, werd in 1988 door de Meisese beeldhouwer Paul Gregoir een juweel ontworpen ter bevordering van het amateurtoneel in de regio. Het was een bekroning voor de winnaar van het jaarlijkse Wagenspeltoernooi, georkestreerd door de toneelgroep KrisKras, in nauwe samenwerking met de Cultuurraad en het Gemeentebestuur van Meise.

Op uitdrukkelijke wens van juffrouw Streulens werd, na haar overlijden, de "Orde van het Gulden Masker" collectief eigenaar van dit juweel.

Ter hare ere en nagedachtenis wil onze Orde dit juweel op een beveiligde manier tentoon stellen in de inkomhal van het nieuwe gemeentehuis van Meise, met een duidelijke verwijzing naar onze Orde.

Voor de Orde:

De Grootmeester
Julien De Doncker

Voor de Gemeente:

De Burgemeester
Marcel Belgrado

De Griffier
Roeland Vranken

De Gemeentesecretaris
Ellen De Clerck

Eregrootmeesters: Ridders Jef Mennkens en Jules Poffe +
Ridders Honoris Causa: Herman Teirlinck +, letterkundige ;
Renaat Van Elslande +, Minister van Staat

Bank: IBAN BE45 3100 7360 2989
BIC BBRU BE 33

Een degelijke werking van onze VZW garanderen, het kost allemaal handenvol geld.
En het lidgeld alleen dekt deze kosten natuurlijk niet.
Daarom zijn we onze sponsors, die ons financieel en logistiek willen steunen, zeer erkentelijk.

**Interesse om ons gezamenlijk erfgoed ook een hart onder de riem te steken?
Of gewoon te tonen dat je de doelstelling van onze kring een warm hart toedraagt?
Neem dan gerust contact op met ons via erfgoedberla@live.com**

Als sponsor word je een heel jaar lang op onze website, in al onze publicaties en in al onze nieuwsbrieven en flyers vermeld. En die hebben momenteel een oplage hebben van meer dan 1300 emailadressen.

Bijkomend worden er tientallen papieren exemplaren van dit alles bij vrije beroepen, rusthuizen, culturele centra, in het gemeentehuis en bibliotheek enz. verspreid.

Vanaf een sponsoring van € 100 is de sponsor vrij om een banner of een reclamebord op een van onze jaarlijkse evenementen te zetten. We vragen wel dat de sponsor dan zelf instaat voor de aanlevering en de plaatsing.

Als kers op de taart wordt bij sponsoring de opmaak gratis door onze graficus gedaan, eventueel wordt er ook een rechtstreekse doorklikmogelijkheid of QR naar jouw eigen website voorzien.

We leveren natuurlijk een betalingsattest af dat je voor inbreng in de algemene onkosten van jouw bedrijf kan gebruiken.

Jan, Dirk, Hedwig
Het Berla-sponsorteam.

**SPONSORS
GEZOCHT**

Bezoek onze Facebook pagina,
je vindt ze op <https://www.facebook.com/erfgoedberla>

facebook

Den beiaard
TAVERNE - RESTAURANT

keuken open van 12u tot 22u
dinsdag en woensdag gesloten - open op feestdagen

Brusselsesteenweg 48 - 1860 Meise - 02 269 70 04

Mechelen. Hof van Palermo (15de eeuw). Voormalige residentie van Jan II Carondelet, raadsheer van de Grote Raad van Mechelen. Project in uitvoering 2016.

- Bouwhistorisch onderzoek
- Materiaaltechnisch onderzoek
- Diagnostisch onderzoek
- Restauratiebestekken
- Waardestellingen
- Beheersplannen
- CHE rapporten
- Laboanalysen
- Georadar
- Dendrochronologie
- 3D scanning

Johan Grootaers

ERFGOED EXPERTISE

Johan Grootaers Erfgoedexpertise comm. v.
Fonteinstraat 38, B-3050 Oud-Heverlee
www.johangrootaers-erfgoedexpertise.be
e-mail: monumentae@gmail.com • Tel. 0492 65 64 38

Meditation is not escaping from life, it is escaping into life OSHO

Uit sympathie

Lid van de Raad van Bestuur Berla

PAPIERWAREN - DAGBLADHANDEL
Letto
TABAK • SPEELGOED

huis
CALLEBAUT

Luc en Nadine

Brusselsesteenweg 33
1860 MEISE

maandag - vrijdag
06u15 - 18u00
zaterdag
07u00 - 18u00

Tel.: 02 269 27 25

Van Ossel
Keukens, badkamermeubelen & inbouwkasten

Wilgenlaan 17 bus1
1861 Wolvertem (Meise)

Tel: 02/269.91.02

E-mail: van.ossel.keukens@telenet.be

www.vanosselkeukens.be

ilwa

Bij S-Line Fitness werken we met een uitrusting van de hoogste en beste kwaliteit.
We helpen je om je doel te bereiken naar een gezonde en fitte levensstijl.

BRENG ONS EEN BEZOEKJE

S-Line Fitness
Brusselsesteenweg 58b
1860 Meise

Tel: +32 470 93 92 72
Email: info@slinefitness.be

Maandag 16:00 - 22:00
Di-Wo-Do-Vr 07:00 - 14:00 | 16:00 - 22:00
Zaterdag - Zondag 09:00 - 16:00
Feestdagen 09:00 - 14:00

DAKWERKEN

LANIN W.

Begonialaan 10
1853 Strombeek-Bever

email: willem.lanin@skynet.be
Tel./Fax: 02 267 83 06

M

timaya

BROOD EN BANKETBAKKERIJ

Hoogstraat 87 - 1861 Wolvertem
02 310 55 68 - bartdenbakker@timaya.be

Café OSSEL-STAR

Bij Nico & Sofie
Kasteelstraat 12
1785 OSSEL (Brussegem)
052 57 01 60

Openingsuren:
Ma-zat vanaf 10u
Zondag vanaf 8u (Periode April - September)
Zondag vanaf 8u30 (Periode Oktober - Maart)
GESLOTEN op woensdag

- ▶ [Verzekeringen voor u als particulier](#)
- ▶ [Verzekeringen voor uw beroepsleven en voor ondernemingen](#)
- ▶ [Hoe schade aangeven?](#)

Vestiging Wolvertem

VEILINGLAAN 12 - 1861 WOLVERTEM
T.+ 32 2 269 33 02

wim.van.campenhout@verz.kbc.be
<https://www.kbcagent.be/zvc>

Vestiging Londerzeel

MECHELSESTRAAT 20 - 1840 LONDERZEEL
T.+ 32 52 30 33 58

wim.van.campenhout@verz.kbc.be
<https://www.kbcagent.be/zvc>

4 redenen om klant te zijn bij KBC

Kies de zichtrekening die het best bij je past

Van gratis tot heel veel extra's. Open nu online en je krijgt dadelijk je rekeningnummer.

Simuleer je hypothecaire lening

Bereken in 2 minuten hoeveel je woonkrediet of hypothecaire lening kost.

Advies nodig? Op kantoor en...bij je thuis

Advies nodig en geen tijd om naar je kantoor te gaan? Met (video) chat staan onze experts voor je klaar tot 22 uur en op zaterdag tot 17 uur!

Wat is KBC Mobile?

Dé referentie in de banksector. Al meer dan een 600.000 klanten gebruiken KBC Mobile voor hun banktransacties. Download KBC Mobile nu!

KBC BANK MEISE

BRUSSELSESTEENWEG 19 - 1860 MEISE

Tel: + 32 2 272 72 00

Fax: 02 272 72 01

meise1@kbc.be

Maandag	09.00 - 12.30	12.30 - 18.00 Enkel op afspraak
Dinsdag	09.00 - 12.30	12.30 - 18.00 Enkel op afspraak
Woensdag	09.00 - 12.30	12.30 - 18.00 Enkel op afspraak
Donderdag	09.00 - 12.30	12.30 - 18.00 Enkel op afspraak
Vrijdag	09.00 - 12.30	12.30 - 18.00 Enkel op afspraak

Ontdek het volledige aanbod

[Betalen en zelf bankieren](#)

[Spaarproducten](#)

[Pensioensparen](#)

[Beleggingsproducten](#)

[Lenen](#)

[Verzekeren](#)

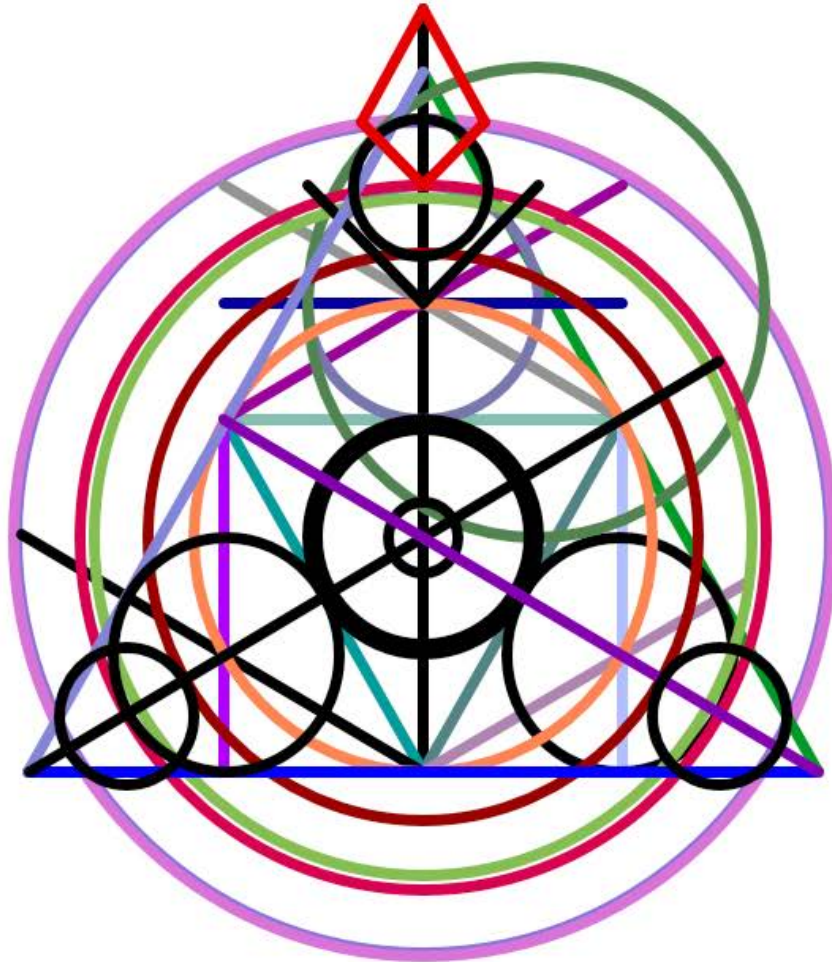
www.archi-tect.be bv bvba

ingeschreven bij de Vlaamse Orde van Architecten, stamnummer B400222

1860 Meise & 1000 Brussel

email@archi-tect.be T. 0475.529.910

Architect Walther DeCleyne + speciale technieken

ARCHITECT

SOMEONE WHO SOLVES PROBLEMS
YOU DIDN'T KNOW YOU HAD
IN A WAY YOU DON'T UNDERSTAND!
ALSO WIZARD, MAGICIAN

SENSE OF CO-HOUSING WITH NATURE®

70

1949 - 2019

Banden ROELANTS
ceva tyre network

Merchtemsesteenweg 154

1861 Wolvertem (Meise)

Tel.: 02/269.11.99 - info@bandenroelants.be

www.bandenroelants.be

Aanbevolen door alle leasingmaatschappijen